

INFORMATOR RYGLICKI

ROK 20 NR 4 (118)

Październik – Listopad – Grudzień

2015 r.

Cena 2,50 zł

ISSN 1508-0056

W PAŚMIE BRZANKI

Gdy się
Chrystus rodzi
i na świat przychodzi,
ciemna noc w jasności
promienistej brodzi.

Aniołowie
się radują
pod niebiosy
wyśpiewują:
Gloria, gloria, gloria
in excelsis Deo.

W numerze:

- ♦ Podsumowanie roku w zakresie inwestycji ♦ Budżet Obywatelski w Gminie Ryglice ♦
- ♦ Realizacja projektów ♦ Obchody Narodowego Święta Niepodległości ♦ Ocalić od zapomnienia ♦
- ♦ O Ryglicach 100 lat temu ♦ Młodzieżowe spotkania ♦ Wydarzenia oraz sukcesy ♦
- ♦ Warto przeczytać ♦ Jubileusz „Zalasowian” ♦ Wydarzenia kulturalne ♦

11 LISTOPADA – NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

RYGLICKI MARSZ NIEPODLEGŁOŚCI

V JESIENNA ZADUMA PATRIOTYCZNA

Fot. ze zbiorów szkoły, P. Krzywot

*„Dziś bowiem w mieście Dawida
narodził się wam Zbawiciel,
którym jest Mesjasz, Pan.”*

Lk 2,11

*Wszystkim mieszkańcom Gminy Ryglice,
składam najserdeczniejsze życzenia zdrowych i rodzinnych
świąt Bożego Narodzenia.*

*Niech ten świąteczny czas, wypełni prawdziwa radość
płynąca z betlejemskiego żłóbka, a wigilijny opłatek,
niechaj kruszy nasze złości i otwiera serca przed bliźnimi.
Niechaj Nowy Rok będzie dla nas i naszych rodzin
pomyślny i szczęśliwy, a wspólnota Gminy Ryglice,
niech rozwija się w wymiarze społecznym,
gospodarczym i ludzkim.*

Burmistrz Ryglie Bernard Karasiewicz

Szanowni Państwo, Drodzy Mieszkańcy,

Oddajemy w Wasze ręce ostatni w tym roku numer naszej gminnej gazety. Oczywiście jest więc, że zawiera on sprawozdanie z tego, co udało się nam zrobić w pierwszym roku kadencji obecnego samorządu. Zdaję sobie sprawę, że potrzeb jest jeszcze sporo, będziemy je sukcesywnie realizować w kolejnych miesiącach. Ponad milion złotych przeznaczyliśmy w tym roku na remonty i przebudowy dróg, chodników i mostów, przeszło pięć milionów – na place zabaw przy szkołach, doposażenie oddziałów przedszkolnych, modernizacje, renowacje i konieczne zakupy. Mijający rok stał jednak przede wszystkim pod znakiem racjonalizacji wydatków budżetowych i oszczędzania pieniędzy,

które są konieczne jako wkład własny przy inwestycjach dofinansowywanych z funduszy unijnych. Przed nami kolejne rozdanie, chcemy być gotowi i jak najszybciej złożyć wnioski, by jak najwięcej udało się zrobić w najbliższych latach.

Piszemy też o wydarzeniach, które w ostatnich miesiącach miały miejsce w naszej gminie. Sporo z nich było poświęconych kolejnej rocznicy odzyskania niepodległości. Zwracamy uwagę na kolejne, ciekawe działania Młodzieżowej Rady Miejskiej, a także na Lubecką Noc Naukową, która stała się cykliczną imprezą, mającą coraz liczniejsze grono zwolenników.

Ponieważ przed nami okres Bożego Narodzenia, zapraszamy na tradycyjne spotkania – wieczór kołęd, programy jaseł

koło-kolędnicze, kolędowy występ grupy teatralnej i pokonkursową wystawę szopek.

Życzę miłej lektury

Burmistrz Ryglie Bernard Karasiewicz

Obecny rok, to realizacja budżetu, który został uchwalony przez poprzednią Radę Miejską, jak również intensywne zabiegi, mające na celu racjonalizację wydatków budżetowych, konieczne do zapewnienia wkładu własnego w planowanych działaniach inwestycyjnych w nowym okresie programowania unijnych funduszy. W tym celu, zostały przeprowadzone analizy ekonomiczne, obejmujące różne dziedziny funkcjonowania gminy, w tym przeprowadzono audyt w placówkach oświatowych. Po licznych konsultacjach społecznych i po analizie wyników audytu, podjęto decyzję o przekazaniu dwóch szkół podstawowych w Joninach i Woli Lubeckiej, na rzecz stowarzyszeń działających w tych miejscowościach, co będzie miało pozytywny wpływ nie tylko na budżet gminy ale i na całość funkcjonowania placówek. W trakcie roku, udało się również zracjonalizować komunalną gospodarkę mieszkaniową i lokalową, w tym przekazać Ośrodkowi Kultury w Ryglicach, administrowanie spichlerza i sali w remizie OSP.

Wartym podkreślenia, są również dwie inwestycje, które są niezwykle istotne z punktu widzenia społeczności gminy: podłączenie do sieci wodociągowej budynku Perła Lubczy oraz Urzędu Miejskiego w Ryglicach, wraz z budynkiem "starej szkoły".

*Bernard Karasiewicz
Burmistrz Ryglic*

Jako osoba bezpośrednio odpowiedzialna za inwestycje gminne, muszę podkreślić, że w kończącym się roku budżetowym realizowane były przede wszystkim zadania zapisane w budżecie uchwalonym przez Radę Miejską poprzedniej kadencji. Kontynuowaliśmy inwestycje, które zostały rozpoczęte w latach poprzednich, jak również zadania dodatkowe, wprowadzone do budżetu w ciągu bieżącego roku.

*Anna Gieracka,
Zastępca Burmistrza Ryglic*

W zakresie inwestycji drogowych i bieżącego utrzymania dróg gminnych zostały wykonane

1. droga o nawierzchni asfaltowej w Woli Lubeckiej – droga "Na Majchrzaka"; 650 mb, z dofinansowaniem z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w kwocie 139 tys. zł, całkowity koszt budowy 182 tys. zł,
2. przebudowy dróg o nawierzchni tłuczniowej: Kowalowa - droga "na Kipiasta" 630 mb i dwa odcinki dróg w Zalasowej - droga "Na Bryga" 770 mb oraz ul. Jagielly 160 mb, inwestycja z wykorzystaniem dotacji z FOGiR w kwocie 91 tys. zł, całkowity koszt przebudowy wyniósł 183 tys. zł,
3. remonty częściowe dróg z masy bitumicznej (uzupełnienie ubytków),
4. umocnienie skarpy i budowa barier ochronnych przy drodze w Lubczy,
5. dostawa i rozwój kruszywa na drogi gminne, 1560 ton za kwotę 106 tys. zł,
6. remont drogi (udrożnienie z odprowadzeniem wody) w Lubczy – droga "Na Szpitalkę", 270 mb,
7. odwodnienie liniowe (koryto betonowe z kratą stalową) pod drogą "Dylówka" w Uniszowej,
8. udrożnienia kilku dróg gminnych w Lubczy i Ryglicach (roboty ziemne),
9. odbudowa i bieżąca konserwacja rowów na terenie całej gminy - 12 000 mb,
10. remonty przepustów pod drogami gminnymi w Lubczy, Bistuszowej, Kowalowej, Joninach oraz kompleksowy remont przepustów w Ryglicach pod ul. Wyrwy i ul. Zakątną,
11. remonty poboczy dróg wraz z umocnieniem rowów i skarp w Zalasowej przy ul. Krótkiej oraz w Joninach przy drodze "Na Łępcę, Archamowicza",
12. kompleksowy remont przepustu wraz z remontem przyczółków na drodze "Na Chrobaka" w Lubczy,
13. remont mostu w Joninach – w ciągu drogi na Baszczewskiego.
14. chodnik w Ryglicach przy ul. Łokietka 160 mb wraz z odprowadzeniem wód opadowych z jednoczesnym umocnieniem narzutem kamiennym koryta i brzegu potoku.

Ponadto przy drodze powiatowej w Lubczy, w Nadolu wybudowany został chodnik wraz z odwodnieniem o długości 370 mb, całkowity koszt budowy chodnika wyniósł 248 tys. zł w tym dotacja z Powiatu Tarnowskiego w wysokości 106 tys. zł.

Łączne nakłady poniesione w tym zakresie wyniosły 1 034 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków zewnętrznych wyniosło 336 tys. zł.

Pozostałe inwestycje na terenie gminy

1. przebudowa instalacji wewnętrznej c.o., przebudowa kotłowni gazowej z instalacją wod-kan, gaz i elektryczną kotłowni w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Żalasowej z wykorzystaniem dotacji z WFOŚ w kwocie 84 tys. zł,
2. przebudowa części budynku Urzędu Miejskiego w Ryglicach z przeznaczeniem na biuro obsługi mieszkańców wraz z rozbudową o windę zewnętrzną,
3. budowa i wyposażenie trzech placów zabaw przy szkołach w Żalasowej, Woli Lubeckiej i Kowalowej w ramach programu Radosne Przedszkole, dofinansowanie wyniosło 131 tys. zł,
4. przystosowanie i wyposażenie oddziałów przedszkolnych w Kowalowej, Woli Lubeckiej, Joninach, Lubczy i Żalasowej z wykorzystaniem dotacji PO KL, dotacja wyniosła 359 tys. zł,
5. zagospodarowanie terenu wraz z remontem opaski wokół budynku OSP w Kowalowej w ramach programu Małopolskie Remizy, dotacja wyniosła 12 tys. zł,
6. remont dachu na łączniku pomiędzy budynkami Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Żalasowej,
7. renowacja pokrycia dachu na Publicznym Przedszkolu w Ryglicach,
8. renowacja kapliczki św. Józefa w Żalasowej (środki finansowe z programu Kapliczka 2014 w kwocie 4 tys. zł, oraz Kapliczka 2015 w kwocie 5 tys. zł),
9. zakup ciągnika wraz z beczką asenizacyjną z wykorzystaniem dofinansowania z PROW w kwocie 193 tys. zł,
10. zakończony został trwający od poprzedniego roku II etap wodociągowania w Żalasowej – obejmujący przysiółki Podlesie i Stawiska, dotacja z PROW w kwocie 1 176 tys. zł,
11. zakończony został również I etap kanalizacji w Żalasowej – strona północna, dofinansowanie z PROW wyniosło 778 tys. zł
12. zakupiono wyposażenie umożliwiające użytkowanie sali sportowej przy Szkole Podstawowej w Woli Lubeckiej, sala budowana była w latach poprzednich,
13. zakupiono i zainstalowano systemy selektywnego wybierania dla

OSP w Woli Lubeckiej i Joninach (w ramach programu Bezpieczna Małopolska 2015 – dofinansowanie 7 tys. zł), oraz odzież ochronną dla jednostek OSP w Żalasowej, Woli Lubeckiej, Kowalowej i Joninach z wykorzystaniem dotacji z WFOŚ w kwocie 17 tys. zł.

14. wykonana została instalacja ppoż w budynku Urzędu Miejskiego w Ryglicach,

15. wykonano przyłącza wodociągowe do budynków UM i GOK oraz budynku „Perła Lubczy”.

Wartość tych inwestycji wyniosła 5 326 tys. zł

Suma dotacji 2 762 tys. zł.

Ponadto w bieżącym roku na terenie gminy Ryglice wykonany został przez Spółkę Komunalną „Dorzecze Białe” wodociąg o długości 5,5 km wraz z hydrofornią w Bistuszowej, na przysiółkach Podlesie i Podwał. Wartość inwestycji wyniosła 800 tys. zł.

*Zastępca Burmistrza
Anna Gieracka*

Budżet Obywatelski w Gminie Ryglice

11 października zakończyła się pierwsza edycja budżetu obywatelskiego Gminy Ryglice. Budżet obywatelski pozwala każdemu z mieszkańców zgłosić swój projekt, a następnie przekonać innych, że jest on ważny dla większości. Poddając projekt pod głosowanie w konkursie w razie wygranej można liczyć na jego sfinansowanie z puli 350 tys. zł. W tym roku zgłoszono 14 propozycji.

Projekty mieszkańców dotyczyły bardzo różnych sfer życia lokalnego. Duża popularnością jako przedmiot wniosków cieszyły się silownie zewnętrzne i doposażenia placów zabaw. Zaproponowano też kompleksowy projekt zagospodarowania centrum Lubczy, chodnik w Woli Lubeckiej, projekt parku dydaktycznego w Ryglicach. Jednak obok projektów infrastrukturalnych do których też trzeba zaliczyć budowę monitoringu centrum wsi Żalasowa i Jonin, oraz zakup kruszywa na drogi gminne, znalazły się też ciekawe pomysły na

zagospodarowania aktywności mieszkańców naszej Gminy m.in.: poprzez szkolenia z zakresu pierwszej pomocy, ćwiczenia fitness, zajęcia sportowe dla młodzieży i dzieci, rozwijanie działalności dziecięcego zespołu ludowego z Jonin.

Zwycięzcami okazały się projekty parku dydaktycznego z Ryglic, modernizacji placu zabaw przedszkola Ryglic, szkoleń młodzieży z pierwszej pomocy, oraz odnowy centrum wsi Lubczy. W głosowaniu internetowym wzięło udział blisko 4,5 tys. mieszkańców. Jest to jedna z największych frekwencji w Polsce.

Na podstawie wniosków ze spotkań ewaluacyjnych z mieszkańcami przystąpiono już do opracowywania zmian regulaminu budżetu obywatelskiego na rok 2016. Najważniejsza zmiana dotyczy wzmocnienia pozycji projektów pochodzących z mniejszych miejscowości naszej gminy.

*Seweryn Gutkowski
Sekretarz Gminy*

Rap-pedagog w gimnazjach Gminy Ryglice

W szkołach gimnazjalnych w Gminie Ryglice, odbyły się spotkania z Dobromirem Makowskim – pedagogiem, który w szczególny sposób ostrzega młodych ludzi przed skutkami próbowania środków odurzających, alkoholu czy papierosów, zachęcając równocześnie do dostrzegania dobra wokół siebie. Rap – pedagog (jak sam siebie nazywa) w przejmujący sposób przedstawił historię swojego życia i ostrzegał uczniów, że nie warto ryzykować swojego zdrowia, życia lub godności dla kilku chwil pozornego zabłyśnięcia przed kolegami lub dla szukania niebezpiecznych doznań.

**OSTATECZNE WYNIKI GŁOSOWANIA W RAMACH
BUDŻETU OBYWATELSKIEGO GMINY RYGLICE**

Nazwa projektu	Wnioskowana kwota	Ilość głosów
Poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych polegająca na budowie chodnika.	99 000.00	42
Lubcza wieś Królewska	100 000.00	664
Piękny i nowoczesnie wyposażony park rekreacyjno - dydaktyczny wokół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Ryglicach	99 345.00	772
Budowa kompleksu rekreacyjnego w Zalasowej obok Ośrodka Zdrowia ul. Św. Walentego	99 900.00	473
Rozwój i poszerzenie działalności gminnego zespołu folklorystycznego „Cembrowana studzienka”	86 600.00	138
Wyłożenie nawierzchni placu zabaw matami gumowymi przy Przedszkolu Publicznym w Ryglicach	45 720.00	640
Wykonanie bezpiecznej nawierzchni i doposażenie placu zabaw na Rynku w Ryglicach	100 000.00	9
MONITORING DLA CENTRUM WSI JONINY I ZALASOWA	56 670.00	18
Razem dla Bezpieczeństwa Szkolenie z zakresu pomocy przed medycznej dla dzieci i młodzieży, podniesienie kompetencji strażaków ochotników przez szkolenie KPP.	38 000.00	667
Budowa otwartej siłowni zewnętrznej dla mieszkańców Gminy Ryglice przy obiekcie sportowym Orlik w Kowalowej.	37 000.00	77
Zakup kruszywa na drogi gminne.	100 000.00	27
FITNESS- TWÓJ STYL ŻYCIA, TWOJE ZDROWIE- darmowy aerobik dla młodzieży i dorosłych.	17 052.00	73
Sport to zdrowie w każdym wieku „ Cykl zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych.	99 870.00	154
BUDOWA SIŁOWNI ZEWNĘTRZNEJ	44 759.00	301

Uprawnionych do głosowania :	9 703 osoby.
W głosowaniu wzięły udział:	4 304 osoby.
Oddano głosów ważnych:	4 053
Oddano głosów nieważnych:	251

(-) Seweryn Gutkowski
Sekretarz Gminy

Ewaluacja budżetu obywatelskiego Gminy Ryglice

25 listopada br. w OSP Ryglice odbyło się spotkanie ewaluacyjne w związku z tegoroczną edycją budżetu obywatelskiego. Uczestnikami spotkania byli zasadniczo autorzy projektów budżetowych, radni, sołtysi, przedstawiciele szkół. W ewaluacji wzięło udział ponad 20 osób.

Budżet obywatelski w Gminie Ryglic z założenia miał mieć charakter szeroko konsultowanych uzgodnień społecznych. Dalego też, zarówno jego regulamin, jak i wdrażanie w formie pracy zespołu koordynującego odbywało się z udziałem zainteresowanych mieszkańców. W szczególności ten udział miał kluczowe znaczenie na etapie oceny i ewaluacji, ponieważ dawał nadzieję na wypracowanie jeszcze lepszych standardów.

Zgromadzeni mieszkańcy w bardzo rzeczowej dyskusji po kolci odnosili się do takich zagadnień jak promocja procedury budżetu obywatelskiego, jego zasadnicze zasady, tematyka i forma zgłaszanych projektów, głosowanie.

W związku z promocją budżetu obywatelskiego oceniono ją jako wystarczającą podkreślając duże zaangażowanie autorów wniosków w propagowanie tego przedsięwzięcia. Odbyły się spotkania konsultacyjne w większości miejscowości, mieszkańcy otrzymali do domów ulotki informacyjne, dobrze funkcjonowała informacja poprzez Internet i pocztę pantoflową. Najlepszym tego dowodem jest doskonała frekwencja na poziomie blisko 45%. Niemniej, poniesiono uwagę, że należy intensyfikować

proces informacyjny m.in. poprzez zajęcia z młodzieżą na ten temat oraz podkreślanie że dany projekt powstał w ramach budżetu obywatelskiego.

W odniesieniu do głównych zasad budżetu obywatelskiego zwrócono uwagę na konieczność ich zachowania. Pozytywnie oceniano wysokość przeznaczonych pieniędzy, oraz możliwość udziału młodzieży od 16 roku życia. Szeroką dyskusję wzbudziła natomiast kwota 100 tys. zł. przeznaczona na jeden projekt. Część z uczestników argumentowała, że gdyby górną granicą było 50 tys. wtedy więcej projektów mogłoby zostać sfinansowanych. Z drugiej strony spośród 14 aż 8 zbliżało się do kwoty 100 tys. zł. co wpływało na możliwość zgłaszania projektów bardziej złożonych.

Bardzo pozytywnie również odniesiono się do braku ograniczeń w zakresie przedmiotowym projektów. Otwarta formuła pozwalała na dużą swobodę i proponowanie bardzo różnorodnych pomysłów.

Największą kontrowersję wzbudził problem nierówności szans między miejscowościami. Uznano, że obecny regulamin poważnie ogranicza małe wsie naszej gminy w możliwościach odniesienia sukcesu z względu na porównywalnie mniejszą liczbę mieszkańców. W związku z powyższym zaproponowano rozwiązanie, w którym projekty zostaną podzielone na ogólnogminne i lokalne. Te pierwsze pozostaną na dotychczasowych zasadach, o zwycięstwie decydować będzie największa ilość głosów. Natomiast zwycięzców spośród lokalnych projektów będziemy wyłaniać na podstawie wskaźnika procentowego osób głosujących na dany projekt w stosunku do liczby mieszkańców danej miejscowości. Każdy mieszkaniec będzie mógł oddać łącznie dwa głosy. Jeden głos na projekty ogólnogminne i jeden na lokalne. Z tym zastrzeżeniem, że głos oddany na projekty lokalne z innej miejscowości będzie nieważny. W przypadku projektów ogólnogminnych można

głosować dowolnie niezależnie od miejsca zamieszkania.

Jeżeli chodzi o sam proces głosowania, pomimo uwagi nad możliwością zastosowania urn, ze względu na łatwość rozwiązania postanowiono pozostawić obecny system oparty o Internet. Jednocześnie, aby odejść od konieczności używania numeru PESEL, zaproponowano wysłanie do mieszkańców wraz z informacją promocyjną o budżecie obywatelskim, specjalnych kodów, które po wpisaniu do programu pozwolą zagłosować na dwa wybrane projekty.

Wszystkim zaangażowanym w tegoroczny budżet obywatelski Gminy Ryglice serdecznie dziękujemy za udział. Pilotażowa edycja pod patronatem Fundacji Miejsc i Ludzi Aktywnych w Krakowie, biorąc pod uwagę frekwencję, ilość pomysłów, oraz ich jakość, z pewnością może być uznana za sukces nas wszystkich. Włączanie mieszkańców w procesy decyzyjne staje się obecnie trwałym i coraz bardziej popularnym trendem w zarządzaniu samorządem. Gmina Ryglice często jest w awangardzie tych procesów, co szczególnie dobrze świadczy o potencjale mieszkańców.

Seweryn Gutkowski
Sekretarz Gminy

KAPLICZKA 2015

Dnia 20 listopada odebrano zostały prace konserwatorskie przy przydrożnej kapliczce św. Józefa w Zalasowej. Inwestycja realizowana była przez dwa lata:

- I etap to renowacja figury św. Józefa w 2014 r.

- II etap obejmował prace konserwatorskie przy kapliczce w roku bieżącym.

MAŁOPOLSKA

Inwestycja była dwukrotnie dofinansowana przez Województwo Małopolskie w ramach programu „KAPLICZKA”. Łącznie 9.000 zł pochodziło z dotacji (4.000 zł. w roku 2014 i 5.000 zł. w 2015 r.), a wkład własny Gminy Ryglice wyniósł 4.000 zł.

Kapliczka św. Józefa datowana jest na 1909 rok. Składa się z podstawy, cokółu nakrytego czapą oraz figury św. Józefa z dzieckiem pod metalowym zadaszeniem. Na cokole w niszy umieszczona została tabliczka z ośmiodzielną inskrypcją. Figura wykonana jest z wapienia pińczowskiego, a pozostałe elementy z piaskowca ciężkowickiego. Wysoki kunszt artystyczny rzeźby wskazuje na pracownię J. Samka z Tarnowa.

Kapliczka św. Józefa prawdopodobnie została ufundowana jako wotum, w podziękowaniu za przetrwanie trwającej w owym czasie epidemii. UM

Wizyta Bernarda Karasiewicza, Burmistrza Ryglic oraz Stanisława Stanaszka, Przewodniczącego Rady Miejskiej w Ryglicach, na Węgrzech, w partnerskim mieście Törökszentmiklós.

Na zaproszenie Burmistrza Ryglic, w czerwcu 2016 r. gościć będziemy naszych węgierskich przyjaciół, którzy

przyjadą na obchody rocznicy 15-lecia odzyskania praw miejskich.

UM w Ryglicach

Konsultacje społeczne w związku z aktualizacją oferty kulturalnej Gminy Rygllice

20 listopada br. w Spichlerzu odbyło się kolejne już spotkanie mieszkańców w związku z aktualizacją oferty kulturalnej Gminy Rygllice. W spotkaniu wzięli udział głównie przedstawiciele urzędu miejskiego na czele z Burmistrzem, rady miejskiej, dyrektorzy szkół, oraz pracownicy ośrodka kultury. Współorganizatorem, w związku z projektem „Partycypacja- zróbmy kolejny krok” była Fundacja Miejsce i Ludzie Aktywnych w Krakowie reprezentowana przez Panią Barbarę Kazior.

Konsultacje stanowiły kontynuację ubiegłorocznych warsztatów, w ramach których wypracowano nowe obszary działania w zakresie: oferty kulturalnej, wydarzeń, promocji i form współpracy między ośrodkiem kultury, a innymi podmiotami zajmującymi się życiem kulturalnym naszej Gminy. Po zaprezentowaniu najważniejszych wniosków z poprzednich warsztatów, Pani dyrektor Teresa Lisak przedstawiła bieżącą ofertę działalności Ośrodka Kultury w Ryglicach, a następnie przystąpiono do pracy w grupach.

Przedmiotem dyskusji było wypracowanie krótkiej listy wydarzeń oraz ofert w charakterze kulturalnym, które mogłyby być interesujące dla mieszkańców naszej gminy, a których nie ma jeszcze w przestrzeni działań różnych podmiotów zajmujących się tematyką. Następnie propozycje te zostaną poddane szerszym konsultacjom w formie głosowania. W zakresie wydarzeń nowościami były:

1. Turniej gier komputerowych
2. Wypromowanie poprzez coroczne wydarzenie produktu lokalnego, który wcześniej został wyłoniony w formie konkursu a następnie poddany głosowaniu mieszkańców
3. Przegląd lub konkurs kabaretów w formie gawęd z zaangażowaniem społeczności lokalnej
4. Wieczór regionalny dla turystów (np. w formie prezentacji lokalnych obrzędów lub wscła)
5. Impreza plenerowa na Kokoczku wraz z ogniskiem i piosenkami
6. Gminny przegląd młodych talentów

W zakresie nowych ofert kulturalnych zaproponowano poddanie pod głosowanie

- 1) Warsztaty decupage
- 2) Dyskusyjny klub filmowy i czytelnika
- 3) Nauka języków obcych
- 4) Grupa Nordic Walking

Wszystkie propozycje poddane będą głosowaniu internetowemu, a te które zyskają najwięcej głosów wejdą do realizacji. Kolejnym etapem przygotowań będzie wyłonienie podmiotu odpowiedzialnego za wdrożenie w życie propozycji mieszkańców i zorganizowanie grupy zainteresowanych. Być może ta forma konsultacji społecznych wejdzie na stałe do praktyki w zakresie badania potrzeb społecznych w obszarze kultury i czasu wolnego.

Seweryn Gutkowski
Sekretarz Gminy

Ryglicki Marsz Niepodległości 10.11.2015 r.

Ulicami miasta przeszedł Ryglicki Marsz Niepodległości zorganizowany przez: Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych, Szkołę Podstawową oraz Gimnazjum w Ryglicach. Pochód niepodległościowy zakończył się na cmentarzu wojskowym, na którym ksiądz Łukasz Szczepanik poprowadził modlitwę za zmarłych. Uroczystość rozpoczęła się od odśpiewania hymnu państwowego, po czym młodzież zaprezentowała program artystyczny przeplatany żołnierskimi pieśniami patriotycznymi. Przypomnienie zostały nam dni 123 lat niewoli Polski, poczynając od dnia, kiedy Polska jako niepodległe państwo przestało istnieć na mapie Europy przez dzieje narodu polskiego w okresie zaborów, wypełnionego walką o wyzwolenie aż do dnia, w którym weszła jutrzienka wolności. Kolejnym punktem uroczystości był Apel Poległych, przyzywający żołnierzy i powstańców walczących na ziemiach polskich.

W dalszej części Burmistrz Rygliec oraz przedstawiciele klas z wszystkich szkół złożyli wiązanki i znicze na grobach poległych. Pan Bernard Karasiewicz przypomniał, że wolność nie jest dana raz na zawsze i to od nas wszystkich, od naszych postaw i decyzji społecznych

Narodowe Święto Niepodległości w Zespole Szkół w Lubczy

Fot. ze zbiorów szkoły

zależy trwałość pokoju w naszym kraju. Na zakończenie podziękował wszystkim uczestnikom Ryglickiego Marszu Niepodległości za ich obecność, która jest przejawem głębokiego patriotyzmu.

Narodowe Święto Niepodległości 11.11.2015 r.

Narodowe Święto Niepodległości rozpoczęło się od uroczystej Mszy świętej w intencji Ojczyzny w Kościele Parafialnym pw. św. Katarzyny w Ryglicach. Po Eucharystii zebrani przeszli pod Tablicę Pamiątkową poświęconą Synom Ziemi Ryglickiej przy Urzędzie Miejskim w Ryglicach, która upamiętnia poległych w obronie Ojczyzny. Następnie młodzież przedstawiła montaż słowno-muzyczny, po którym rozpoczął się Apel Poległych. Uczniowie zwrócili uwagę, jak ważny dla wszystkich Polaków jest dzień 11 listopada. Przypomnieli tragiczne dla Polski wydarzenia oraz walkę o odzyskanie tożsamości narodowej. Po części artystycznej głos zabrał Burmistrz Ryglic - Pan Bernard Karasiewicz, który podkreślił odwagę i męstwo obrońców Rzeczypospolitej Polskiej oraz wagę walki o niepodległość Ojczyzny. Na koniec nastąpiło złożenie kwiatów pod tablicą pamiątkową.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych

RODZINA OSTOJĄ POLSKOŚCI

W Żalasowej co roku uroczystość świętujemy kolejne rocznice odzyskania przez Polskę niepodległości. W tym roku projekt zatytułowaliśmy „Rodzina ostoją Polskość”.

W przygotowanie wszystkich uroczystości włączyła się cała społeczność Żalasowej, co jest niezwykle ważne dla kształtowania postaw najmłodszych mieszkańców wsi.

8 listopada po uroczystym uczczeniu minutą ciszy pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej i zapaleniu symbolicznych zniczy przy obelisku upamiętniającym zamordowanych w Katyniu K. Wróbla i F. Oskarbskiego ze sztandarami Zespołu Szkolno - Przedszkolnego i Ochotniczej Straży Pożarnej wyruszyliśmy do kościoła na uroczystą Mszę św. sprawowaną w intencji Ojczyzny.

Po Mszy św. odbyła się w Pałacu pod Dębami wieczornica pod hasłem: „Bez tej miłości nie można żyć”, która zgromadziła licznych mieszkańców wsi i gości. Dzieci, młodzież oraz reprezentanci Koła Poezji zaprezentowali wzruszający program artystyczny, który został bardzo serdecznie przyjęty przez obecnych. Równie ciepło publiczność przyjęła występ „Zespołu Regionalnego Żalasowian” z Ośrodka Kultury w Ryglicach Filia w Żalasowej oraz radosnych „Małych Żalasowian”. Wieczór zakończyliśmy wspólnym śpiewaniem pieśni

patriotycznych. Dekorację przygotowało Koło Rękodzieła Artystycznego, pracownicy ZSz-P i Ośrodka Kultury.

10 listopada w Zespole Szkolno - Przedszkolnym w bardzo uroczystej atmosferze odbyła się akademie z udziałem społeczności szkolnej, a po niej wyruszył spod szkoły I Żalasowski Marsz Niepodległości. Mimo deszczowej pogody marsz cieszył się dużą frekwencją - zwłaszcza wśród młodzieży, co szczególnie cieszy organizatorów! Marsz zakończył się uroczystym Apielem Poległych na Cmentarzu Wojennym nr 166 w Żalasowej na Podlesiu. Uroczystość ta zgromadziła przedstawicieli wszystkich działających na terenie wsi organizacji, naszych radnych oraz mieszkańców Podlesia. Burmistrz p. B. Karasiewicz podziękował Seniorom, za piękne świadectwo, jakie dali dzieciom i młodzieży porządkując mogiły i zapraszając uczniów ZSz-P do współpracy.

Po wspólnym odśpiewaniu hymnu państwowego mjr W. Radziszewski odczytał uroczysty Apel Poległych, a młodzież z Drużyny Pożarniczej z ogromnym zaangażowaniem odpowiadali na odczytywane wezwania. Przejmującą ciszę, która nastąpiła po odczytaniu Apelu przerwało odegranie przez p. S. Stańczyka Hasła Wojska Polskiego. Złożenie zniczy na grobach żołnierzy przez najmłodszych uczestników uroczystości

miało charakter symboliczny. Druhny i Druhowie Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej podchodzili do Seniorów, którzy przekazywali zapalone znicze następnemu pokoleniu, aby kultywowało pamięć o żołnierzach spoczywających na tym cmentarzu.

Po zakończeniu uroczystości na wszystkich czekała gorąca herbata i pyszne ciastka przygotowane staraniem pań z Koła Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenia Zalasowian i pracowników ZSz-P.

11 listopada odbył się I Turniej Niepodległościowy w Piłkę Siatkową zorganizowany przez Miejski Klub Sportowy w Ryglcach i ZSz-P w Zalasowej pod patronatem Burmistrza Ryglców. Do turnieju zgłosiło się 8 drużyn z naszej Gminy i gmin sąsiednich. Organizatorzy zadbali o puchary i nagrody, a zawodnicy o dobrą atmosferę i wysoki poziom rywalizacji. Również kibice dopisali. Miejmy nadzieję, że turniej ten na stałe wpisze się w naszą miejscowość w program radosnego świętowania Święta Odzyskania przez Polskę Niepodległości.

Leszek Sutkowski
Dyr. ZSP w Zalasowej

Fot. ze zbiorów szkoły

V Jesienna Zaduma Patriotyczna w Ryglicach

11 listopada - Narodowe Święto Niepodległości to okazja do refleksji nad przeszłością naszej ojczyzny. To czas radości wynikającej z faktu, że żyjemy w wolnej Polsce, ale też moment zadumy nad bohaterstwem tych, którzy sprawili, że dziś możemy głośno i dumnie nazywać się Polakami.

Z tej właśnie okazji 21 listopada 2015 roku miała miejsce piąta już Jesienna Zaduma Patriotyczna - inicjatywa trzech ryglickich szkół realizowana we współpracy z Ośrodkiem Kultury w Ryglicach.

W tym roku zdecydowaliśmy się na przypomnienie i pokazanie doskonałości, aktualności, piękna i bogactwa „Pana Tadeusza” arcydzieła naszego wieszca narodowego.

Uczniowie Szkoły Podstawowej, Publicznego Gimnazjum nr 1 i Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych pod opieką nauczycieli przygotowali spektakl „Polsko, Ojczyzno moja”, będący przypomnieniem wątków narodowych i niepodległościowych.

„My z Niego wszyscy” - tak o Adamie Mickiewiczu powiedział inny wielki romantyk Zygmunt hrabia Krasiński, a słowa te stały się inspiracją dla autorów tego przepięknego spektaklu słowno-muzycznego, którymi byli nauczyciele ryglickich szkół:

Pani mgr Krystyna Kłos,
Pani mgr Krystyna Marcinek,
Pani mgr Ewa Wójcik
Pan mgr Rafał Sokulski,
Pan mgr Andrzej Mączka,
Pan mgr Jacek Chodań

Piękną dekorację sali, zaproszenia, pamiątkowe śpiewniki, wystrój stołów, naukę tańca przygotowali:

Pani mgr inż. Anna Pikusa
Pani Anna Zielińska
Pani Marta Kulik
Pani mgr Kinga Hauer
Pani mgr Beata Kupiec
Pani mgr Stanisława Zelek

Wspaniała gra młodych aktorów przybliżyła wszystkim życie w romantycznym Soplicowie, przesyconym atmosferą patriotyzmu i planów na odzyskanie niepodległości. Z przyjemnością patrzyliśmy na postaci:

Tadeusza Soplicy - granego przez ucznia gimnazjum Kamila Kłosa,

Sędziego - uczeń ZSP Dominik Słota,
Księdza Robaka - uczeń ZSP Dawid Trojanowski,
Telimeny - uczennica ZSP Joanna Krzywoń,

Zosi - uczennica gimnazjum Wiktoria Mikrut,
Podkomorzego - uczeń gimnazjum Michał Kita,
Gerwazego - uczeń szkoły podstawowej

Fot. ze zbiorów szkoły

Mateusz Lisak

Protazego - uczeń szkoły podstawowej
Dawid Mazur

Jankiela - uczeń gimnazjum Jakub Sus,
Wojskiego - uczeń ZSP Krzysztof Leszkiewicz,

Hrabiego - uczeń ZSP Marcin Niemiec,
Adama Mickiewicza - uczeń gimnazjum
Ziemowit Makarski

Uczniowie przebrani w epokowe stroje stworzyli piękny obraz XIX-wiecznej ojczyzny. Podkreślić trzeba świetną ich grę aktorską, mistrzowskie opanowanie ról, wspaniały śpiew. Wszystkim bez wyjątku podobały się sceny z udziałem Dawida 'Trojanowskiego'- Księdza Robaka, dostojność postaci Sędziego Soplicy- Dominika Słoty, „tak, tak Gerwazeńku, tak, tak Protazeńku”- rozkoszna scena w wykonaniu Mateusza Lisaka i Dawida Mazura, czy szykowna dama Telimena- Joanna Krzywoń. Łzy wzruszenia wywołała scena rozmowy Zosi i Tadeusza, czyli Wiktorii Mikrut i Kamila Kłosa uwieczniona wspaniałym

śpiewem Kamila w piosence pt. „Pytasz mnie”. Pochwalić należy także brawurowo zagrane pozostałe role, wzorowe prowadzenie wieczoru przez konferansjerów oraz wspaniałe tance wszystkich uczniów.

Całości spektaklu dopełniły pieśni patriotyczne wykonane przez zespół wokalny złożony tak z najmłodszych uczniów szkoły podstawowej, jak i gimnazjalistów, po uczniów szkoły średniej. Na wzór filmu Andrzeja Wajdy nasz spektakl zakończył wieńczący przedstawienie zbiorowy, piękny i bardzo podniosły polonez. W spektaklu gościnnie, wspaniale zaśpiewał absolwent gimnazjum, uczeń III LO w Tarnowie Dawid Kita.

Ten niezwykle wieczór ubogacony został również występem Chóru Parafialnego z Ryglie, który przepięknie wykonał pieśni patriotyczne. Chórem dyrygował pan mgr Rafał Sokulski.

Z kolei przyszedł czas na wspólne biesiadowanie, niczym na uczcie w Soplicowie. Wówczas głos zabrali goście,

m.in. Burmistrz Ryglie Bernard Karasiewicz, Pan Ferdynand Gawron – starszy wizytator Kuratorium Oświaty w Krakowie oraz Pan płk Jerzy Pertkiewicz, uczestnik operacji partyzanckich w ramach akcji „Burza”, honorowy obywatel gminy Ryglie. Spotkanie zakończone zostało wspólnym śpiewaniem pieśni patriotycznych i rozmowami przy „swojskim stole”. Uroczystość na pewno na długo pozostanie w naszych sercach i pamięci. Najserdeczniejsze podziękowania dyrektorzy szkół skierowali do Rodziców, gdyż to oni pomogli przygotować tę uroczystość, ofiarując różnorodne dobra spożywcze, tj. pyszne ciasta, chleby, ser, jajka, przetwory warzywne i inne. Radością wypełniały się serca organizatorów, patrzących na dużą liczbę przybyłych gości. Jesienna Zaduma Patriotyczna stała się naszym wspólnym ryglieckim dobrem narodowym.

Dyrektorzy szkół:

Agata Sus, Anna Sikorska, Janusz Szczep

„Ocalić od zapomnienia...”

Ostatnie dni tegorocznego października były naprawdę piękne i wyjątkowo pogodne, dlatego też uczniowie klasy II b Publicznego Gimnazjum nr 1 w Ryglie z ochotą przystąpili do realizacji projektu uporządkowania i przyozdobienia zabytkowych, opuszczonych nagrobków na ryglieckim cmentarzu przed Świętem Zmarłych.

Pochwalić należy postawę i zaangażowanie młodzieży, która z wielką odpowiedzialnością podjęła się tak ważnego zadania „ocalić od zapomnienia”. Ryglie-

cka nekropolia ma wiele niezwykłych, zabytkowych nagrobków, a niektóre z nich są prawdziwymi dziełami sztuki. Szkoda, że tak bezpowrotnie niszczą, a my na to pozwalamy...

Projekt miał więc na celu uwrażliwić gimnazjalistów na naszą najbliższą, rygliecką historię, ludzi, którzy tutaj żyli, gospodarowali, walczyli za Polskę, a wreszcie spoczęli w tej ziemi. Uczniowie klasy II b pięknie odczytali następujące groby: rodziny Bossowskich, Czesława Królkowskiego, Józefa

Michniewskiego, rodziny Picniaków, Władysława Forysta, rodziny Witalisów, Ignacego Potockiego, Mieczysława Szczepańskiego, rodziny Jękotów- fundatorów kapliczki Matki Boskiej przy kościele oraz Grób Nieznanego Żołnierza z Kampanii Wrześniowej 1939 roku. Każdy z wymienionych nagrobków to miejsce spoczynku ważnych dla Ryglie ludzi. Uczniowie dowiedzieli się od nauczycieli opiekunów, kim Ci ludzie byli, a czy ryglieczanie wiedzą?

Opiekunowie projektu:

Anna Sikorska

Urszula Bień

Fot. ze zbiorów szkoły

Ostatni przystanek – Dąbry

18 października 2015 r. w małym przysiółku Rzepiennika Biskupiego-Dąbrach odbyło się bardzo ważne dla naszej gminy wydarzenie. W miejscu tym znajduje się cmentarz oraz pomnik oddziału „Regina II” Batalionu „Barbara” 16 Pułku Armii Krajowej. Co roku odbywają się tutaj uroczystości patriotyczne oraz msza święta, w której uczestniczą reprezentacje szkół z regionu, związanych z Armią Krajową, przedstawiciele gmin oraz kombatancki AK, a wśród nich płk Jerzy Pertkiewicz ps. „Drzazga” – jedyny żyjący do dziś partyzant bohaterstwa oddziału. W tym roku w Dąbrach wzięli udział w uroczystości przedstawiciele Szkoły Podstawowej w Bistuszowej oraz Burmistrz Gminy Ryglisce-Bernard Karasiewicz. Dlaczego jest to dla nas tak ważne miejsce? Otóż od 21 września 2015 r. Szkoła Podstawowa w Bistuszowej nosi imię oddziału „Regina II”, w skład którego wchodziło pięciu partyzantów pochodzących z terenów naszej gminy. Byli to: dowódca por. Zdzisław Bossowski ps. „Kajetan” (właściciel majątku i dworu w Bistuszowej), pchor. Józef Boryczko ps. „Dąb” (Uniszowa), st. strz. Władysław Boryczko ps. „Iś” (Uniszowa) oraz strz. Józef Podkówa ps. „Skobel” (Joniny). W artykule tym chcielibyśmy opisać wyżej wymienionych partyzantów oraz przybliżyć krótką historię bohaterstwa oddziału „Regina II”.

4-6 września 1944 r. na Podlesiu Machowskim (okolice Tarnowa) w przygotowywanej od dłuższego czasu przez polskie podziemie akcji „Burza” utworzono partyzancki Batalion „Barbara”. Przyłączyło się wielu młodych ludzi z całych okolic. Po uformowaniu się od-

ział ruszył w stronę Gminy Skrzyszów, gdzie po kilku akcjach dowódca – kpt. Eugeniusz Borowski ps. „Ieliwa” wydał rozkaz wymarszu w stronę zalesionych wzgórz Pasma Brzanki. Po drodze Batalion napotkał por. Zdzisława Bossowskiego ps. „Kajetan” oraz st. ogniom. Józefa Piotrowskiego ps. „Pionek” wraz z ich plutonem z placówki w Rygliscach. Jak wspomina w wywiadzie (przeprowadzonym przez Jakuba Nowaka) płk Jerzy Pertkiewicz ps. „Drzazga” drugi z wyżej wymienionych był bardzo dobrym organizatorem. Żołnierzy szkolili „twardą ręką” i potrafił skupić wokół siebie wielu ludzi z miejscowości oddalonych nawet o kilkanaście kilometrów. Przez kolejne tygodnie Batalion „Barbara” wielokrotnie zmieniał miejsce swojego pobytu, uczestniczył w kilkunastu akcjach zaczepnych, pomagał miejscowej ludności oraz bronił się dzielnie przed atakami niemieckimi. Zainteresowanych jego dokładną historią odsyłamy do książki pt. „Szlaki partyzanci” S. Derusa. Wracając do tematu artykułu oddział „Regina II” został uformowany po potyczce Batalionu „Barbara” w Jamnej – 25 września 2015 r. Wielu partyzantów było wykończonych walką. Część z nich zwolniono do domu. Z pozostałych dowództwo postanowiło uformować kilka działających niezależnie od siebie oddziałów, a w tym i „Regina II”, któremu przydzielono obszar na granicy Lubasowej i Jodłówki Tuchowskiej. Dowódcą został Zdzisław Bossowski ps. „Kajetan”. Przez prawie trzy tygodnie partyzanci prowadzili na wyżej wymienionym terenie akcje zaczepne przeciwko Niemcom i pomagali okolicznej ludności. Wielokrotnie musieli również zmieniać miej-

sce zakwaterowania z powodu dużych zgromadzeń wojsk przeciwnika. Dokładną historię oddziału opisał w swojej książce pt. „Regina II” płk Jerzy Pertkiewicz ps. „Drzazga”, który był zmuszony opuścić swoich kolegów z powodu kontuzji kostki na dwa dni przed tragedią, jaka miała się rozegrać 17 października 1944 r. w Dąbrach. Decyzję o wymarszu z Jodłówki Tuchowskiej podjęto z powodu dużego zgromadzenia Niemców, którzy zakwaterowali się w pobliżu szczytu Brzanki (534 i 536 m n.p.m.) i w okolicznym przysiółku Ratówki. Zdzisław Bossowski ps. „Kajetan” wydał rozkaz wymarszu do przysiółka Gąsiorów w Rzepienniku Strzyżewskim. Po przybyciu na miejsce i spotkaniu się z gospodarzem – Władysławem Mazgajem ps. „Mały” okazało się, że w placówce kwateruje już oddział „Regina I”. Było to spore zaskoczenie dla „Kajetana”, ponieważ placówka miała być wcześniej przygotowana właśnie dla jego żołnierzy. „Mały” zaproponował więc, że zaprowadzi partyzantów do zaufanego gospodarza-Józefa Gomulki w Dąbrach (zalesionego przysiółka Rzepiennika Biskupiego). Gospodarz przez długi czas rozmawiał niezadowolony z „Małym”. Jednakże pozwolił w końcu zakwaterować się partyzantom w swojej stodole. Wieczorem 16 października 1944 r. oddział w spokoju zajął nową placówkę i wystawił nocne warty. Co ciekawe podczas jednej z nich Zbigniew Horyński ps. „Wilczek” miał zobaczyć ludzką postać, idącą w ich kierunku, która szybko zawróciła i uciekła do lasu. Rzucono się za nią w pościg, jednak nikogo nie odnaleziono. Noc 17 października 1944 r. okazała się dla partyzantów tragiczna.

Wyraźnie naprowadzony przez kogoś oddział niemiecki z pobliskich Ciężkowic przybył na miejsce w liczbie ponad setki żołnierzy. Partyzanci nie mieli szans – byli w potrzasku. Wszyscy żołnierze pochodzący z gminy Ryglie zginęli. Jedyną osobą, która zdołała uciec z okrążenia był strz. Wojciech Wiktor ps. „Skalka”. Dziewięciu partyzantów wywieziono ciężarówką do więzienia w Tarnowie. Dziesiątego – Azarbjdzanina zastrzelono w trakcie transportu za pobrudzenie krwią butów niemieckiego oficera. Później wyżej wymienioną dziewiątkę przetransportowano do więzienia na Montelupich w Kra-

kowie, a następnie do obozu zagłady w Gross-Rossen, skąd powrócił tylko strz. Jerzy Jawor ps. „Jacek”. W późniejszym czasie w miejscu rozbicia oddziału postawiono pomnik, który dzięki długim staraniom kombatanów AK oraz harcerstwa u władz komunistycznych pozwolono zatrzymać. Poległych zaś, po ekshumacji zwłok pochowano na małym cmentarzu, który po latach uzyskał kamienne ogrodzenie i nagrobki. Przez długi już czas cmentarzem zajmuje się gmina Rzepiennik Strzyżewski. Historia bohaterskiego oddziału „Regina II” staje się coraz bardziej znana. Odbijają się tam również uroczystości patrio-

tyczne oraz msze święte ku czci poległych.

Podsumowując miejsce pamięci w Dąbrach jest uświęcone krwią lokalnych bohaterów, których historię mamy obowiązek kultywować. Szczęśliwie dla naszej gminy Szkoła w Bistuszowej nosi imię oddziału „Regina II”, a w kościele w Ryglach niedawno odsłonięto tablicę pamiątkową na cześć poległych w Dąbrach partyzantów. Miejmy nadzieję, że pamięć po bohaterach, którzy walczyli za to abyśmy dziś żyli w wolnej ojczyźnie nigdy nie zaniknie, a kolejne pokolenia będą się uczyć wzorców jakimi powinien kierować się każdy młody patriota.

Jakub Nowak, Łukasz Gawron

RYGLICE W WYBRANEJ PRASIE Z LAT 1913-1921

Oprócz kronik, fotografii, bardzo dobrym źródłem dziejów Ryglie jest prasa polska. O Ryglach pisano nawet we Lwowie, w „Kurierze lwowskim”. Istotne były obchody świąt i rocznic narodowych. Oto w periodykach „Lud katolicki” i „Kurier lwowski” pojawiły się informacje o przebiegu uroczystości 3-majowych w latach 1913, 1921. Z innych ciekawych informacji jest news o założeniu w Ryglach Kółka rolniczego w 1913 r., a więc ponad 100 lat temu, a także informacje z 1914 r. o Wielkiej Wojnie, jak nazywano wówczas pierwszą wojnę światową, która nie ominęła również Ryglie i okolicznych terenów.

Poniższe wycinki prasowe pozostawiłem w oryginalnym brzmieniu i ówczesnej pisowni.

Obchód narodowy w dniu 3 maja 1913 r.

Ryglie. W tutejszym miasteczku odbył się uroczysty obchód, ku uczczeniu Konstytucji 3. Maja. Już wczesnym rankiem zaroili się ulice publicznością miejscową i ludnością okoliczną przybraną w szaty odświętne i stroje narodowe. Na znak wystrzału moździerzowego ruszył pochód na nabożeństwo do miejscowego kościoła. Wzięły w nim udział miejscowa i okoliczna straż pożarna ze sztandarami, polska drużyna strzelecka z Dąbrówki i Ryglie, oddział samarytanek, kosynierzy, rady gminne i włościanie w strojach narodowych.

Po uroczystym nabożeństwie ruszył pochód na rynek. Po defiladzie przed sztandarami przez drużyny strzeleckie

i strażę pożarną utworzono czworobok, poczem na temat historycznego znaczenia Konstytucji 3. Maja przemówił do zebranych poseł p. Matakiewicz. Po przemówieniu p. Korytowskiego odśpiewano szereg polskich pieśni. O godz. 4 popołudniu odbyły się wobec licznie zebranej publiczności ćwiczenia drużyn strzeleckich. Serce się radowało na ten piękny widok ćwiczącej młodzieży, którą obdarzono rżęsistemi oklaskami. Na zakończenie odegrano sztukę pt. „Dla Ojczyzny” pod reżyserją p. Marji Reichelt.

Amatorzy wywiązali się znakomicie ze swoich ról, grali z werwą i zrozumieniem. Pełne uznanie należy się tutejszej nauczycielce p. Marji Adwentowej, która nie szczędząc trudu i pracy zajęła się urządzeniem uroczystości narodowej.

(„Kurier lwowski”, R. 1913, z 6 maja, nr 185, s. 7)

Założenie Kółka rolniczego

Staraniem p. Romualda Reichelta odbyło się konstytuujące zebranie miejscowego Kółka rolniczego, na które przybył także delegat zarządu powiatowego p. Wielgus. Po przemówieniu p. Reichelta na temat znaczenia Kółek rolniczych w naszym społeczeństwie i ekonomicznego wyzwolenia ludu wiejskiego, zabrał głos p. Wielgus. W obszernym przemówieniu mówił on o zasługach zarządu głównego około rozwoju Kółek rolniczych w kraju i o korzyściach jakie lud uzyskuje dzięki tej organizacji. Po obszernej dyskusji i jednogłośnie uchwaleniu potrzeby założenia Kółka rolniczego w Ryglach, wszyscy obecni

zapisali się na członków, poczem przystąpiono do wyboru zarządu w skład którego weszli pp. Jakób Bojan, Romuald Reichelt, Jan Bojan, Jan Orlof, Jan Kupisz i Jan Malinowski, nadto wybrano delegatów i komisję rewizyjną. Szczęście Boże nowej placówce!

(„Kurier lwowski”, R. 1913, z 6 maja, nr 185, s. 7)

Ryglie podczas pierwszej wojny światowej

W Galicji nasze operacje w ciągu 21. (8.) grudnia 1914 r. nadal rozwijały się bardzo pomyślnie.

Koło Ryglie (w Tarnowskim) dywizja austriacka, zaatakowana zniemacka przez nasze wojska piechoty w nieludzie, zostawiając 500 poległych. Ponadto w tej okolicy Austriacy pod czas naszego dalszego pochodu zaczepnego stracili dużo jeńców, trzy armaty i karabiny maszynowe.

W Galicji zachodniej od 19 do 21 grudnia 1914 r., walki toczyły się w rejonie Dunajca, gdzie przeciwnik spotkał się z odporem i musiał przetrwać ofensywę. 20 grudnia austriacka dywizja landwery, nacierająca na południe od Tuchowa wpadła w zasadzkę, urządzoną przez nasze wojska; kiedy dywizja landwery nacierała, nie zarządzając odpowiednich środków ostrożności, wojska nasze skrycie rozwinęły szyk za równoległym do drogi wzniesieniem, nagle utworzyły ogień ze wszystkich swoich karabinów maszynowych na maszerującą kolumnę austriacką. Przeciwnik uciekał w wielkim nieporządku, zostawiając na polu

do półtora tysiąca trupów. Na południe od Tuchowa wojska nasze odrzuciły 102 austriacką dywizję, zabrawszy wiele jeńców i parę karabinów maszynowych. Ze szczegółów walki można wskazać, jak trzy nasze rotę, pragnąc zająć górną wyżynę, rzuciły się na Austriaków do ataku wręcz na noże i austriackie tasaki. Poryw tych sławnych rot był tak energiczny, że Austriacy nie wytrzymali i pierzchnęli, pozostawiając 900 poległych.

Porwane tym przykładem pobliskie oddziały naszych wojsk, wpadły z północy do wioski Jodłowa i wyrugowały stamtąd Austriaków, biorąc 120 jeńców i 2 karabiny maszynowe.

Dnia 21 grudnia przeciwnik musiał przerwać ofensywę i opędzać się napie-

rającym go wojskom. Dnia 20 i 21 grudnia wojska nasze wzięły w zachodniej Galicji 3 działa z zaprzęgiem, 7 karabinów maszynowych i 66 oficerów, wśród nich jeden ranny major sztabu generalnego i 4200 żołnierzy. W Karpatach wojska nasze prowadziły pomyślne walki, wypierając przeciwnika z jego górskich pozycji.

(„Kurier Ławowski”, R. 1914, z 24 grudnia, s. 6.)

Ryglice w Tarnowskim

Dzień 3 Maja [1921 r.] obchodzono u nas w podniosłym nastroju. Po uroczystym nabożeństwie, w czasie którego wygłosił nasz ks. Proboszcz piękne kazanie, po odśpiewaniu „Te Deum” i „Boże coś Polskę” udał się pochód na rynek,

gdzie przemówił w podniosłych słowach sławny poeta p. Gałuszka, a dzieci szkolne odśpiewały „Idą szeregi”. Miłą uroczystość zakończono odśpiewaniem „Roty” i „Jeszcze Polska” i zbiórką na T. S. L. [Towarzystwo Szkół Ludowych].

Uczestniczka W. S.

(„Lud Katolicki”, R. 9:1921, nr 22, s. 10)

Z powyższych informacji prasowych można wysunąć tezę, że mieszkańcy Ryglic przed ponad 100 laty byli wiernymi Bogu i Ojczyźnie oraz dobrymi gospodarzami ryglickiej ziemi. Potrafili mobilizować się zarówno podczas pokoju, jak i wielkiej wojny.

Paweł Gługa

Dnia 19 października 2015 roku o godzinie 10:00 w najstarszym budynku Giminy Ryglice odbyło się spotkanie w ramach działań Młodzieżowej Rady Miejskiej w Ryglicach z przedstawicielami młodzieży z Tunezji. Gościliśmy też Pana Burmistrza Bernarda Karasiewicza, przedstawicielkę rady młodzieżowej z Tuchowa i przedstawicieli Rady z Ryglic.

Zaprezentowaliśmy dorobek naszej dwuletniej pracy zarówno jako grupa inicjatywna jak i rada młodzieżowa. Tunezyjczycy wykazali się ogromnym zainteresowaniem naszym krajem, naszą miejscowością oraz naszym zaangażowaniem w rozwój kultury i integracji w Gminie Ryglice. Oczywiście nie byli Oni nam „dłużni”. Goście przywieźli ze sobą pomysły i plany jakie zrealizowali, realizują, bądź mają realizować w swoich miejscowościach ukazane na prezentacjach multimedialnych lub w formie krótkich filmów.

W spotkaniu brali udział przedstawiciele rad młodzieżowych z siedmiu miejscowości w Tunezji. Pokazali nam

w szczególności jak angażują się w rozwój swoich gmin, jak zrzeszają młodych ludzi do pracy oraz wspólnej zabawy i integracji. Motywem przewodnim w ich kraju jest odkrycie jak największej ilości terenów „zielonych” do spędzenia wolnego czasu. Z racji tego, że miejsc takich jest stosunkowo nie wiele mieszkańcy nie mają gdzie odpoczywać, młodzież gdzie integrować się, a dzieci bawić i poznawać świat od strony przyrody. W celu zwiększenia tych aktywności młodzież na swoich spotkaniach stara się by tych miejsc było coraz więcej dlatego w swoich projektach na pierwszym miejscu stawia naturę.

Jednym z ciekawszych pomysłów było zachęcenie do współpracy najmłodszych mieszkańców poprzez zaproponowanie namalowania własnego graffiti w miejscach smutnych, opuszczonych dawno przez nikogo nie odwiedzanych. Miejsce nie miało znaczenia. Mogły to być budynki czy też mury, prosty chodnik, bądź długie schody prowadzące do pobliskiego parku. Poprzez kolorową akcję nie tylko się zintegrowali i dobrze

bawili ale sprawili, że ciche i zaniedbane miejsca stały się popularne i coraz częściej odwiedzane przez wszystkich mieszkańców.

Aby zdobyć fundusze na drogę inwestycji w Tunezji trzeba się bardzo starać. Mimo to ambitna młodzież we współpracy z innymi wygospodarowała środki na wybudowanie profesjonalnego ośrodka sportu i rekreacji gdzie młodzież i dzieci, a także dorośli mogą się zrelaksować i spędzić aktywnie czas. Nowe miejsce takie jak nasz orlik stało się miejscem często odwiedzanym i lubianym.

Spotkanie z Tunezyjską młodzieżą dało nam wiele do myślenia, a także siłę do dalszej pracy. Wymieniliśmy się wiadomościami i na pewno skorzystamy z tego wszyscy. W czasie wolnym mogliśmy porozmawiać z nimi, wymienić się kontaktami oraz zrobić wspólne pamiątkowe zdjęcie. Warsztaty te wszyscy zapamiętamy na długo i będziemy je bardzo miło wspominać.

Natalia Wątroba, Joanna Krzywoń
Radne Młodzieżowej Rady Miejskiej
w Ryglicach

V Lubecka Noc Naukowa w Zespole Szkół w Lubczy

Występ kwartetu symfonicznego ze Szkoły Muzycznej I stopnia w Łuchowie rozpoczął szczególne wydarzenie. W piątkowy wieczór 20 listopada 2015 roku w Zespole Szkół w Lubczy po raz piąty odbył się piknik naukowy pod tytułem „V Lubecka Noc Naukowa”. Swoją obecnością zaszczytili nas Samorządowcy na czele z panem Bernardem Karasiewiczem – Burmistrzem Ryglie. Gościem honorowym był dr Witold Zawadzki – wykładowca Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, który w sposób ciekawy i przystępny przybliżył widzom zastosowanie prawa fizyki w filmach z serii „Gwiezdne Wojny”. Pokazy laserów, mieczy laserowych, poruszanie się poduszkowcami i przemieszczanie się w czasie – to tylko mała namiastka wiedzy prezentowanej przez wykładowcę. Ciekawą wiedzę podzielił się także pan Andrzej Ludwin – mieszkaniec Lubczy i pasjonat który po raz piąty uczestniczy w naszym przedsięwzięciu prezentując modele sterowane mikrokontrolerami AVR, model głośnika plazmowego, pokazy rezonansu i wiele innych fascynujących zasad, które pomagają nam funkcjonować na co dzień, a o których często nie mamy pojęcia, że ułatwiają nam życie.

Uczestnicy mieli także okazję dotknąć żywych zwierząt, obejrzeć film w trój wymiarze, nauczyć się techniki decoupage'u, sprawdzić swoją wiedzę z zakresu ruchu drogowego i znajomość zasad zdrowego żywienia. Każdy gość mógł udać się także w podróż po świecie: Norwegia, Szwecja, Holandia i Rosja były prezentowane przez uczniów i nauczycieli naszej Szkoły. Dla maluchów także znalazły się ciekawe atrakcje

– w laboratorium malucha prowadzący zorganizowali świetne pokazy chemiczne, a dla starszych łatwiejsze do zrozumienia stały się zjawiska higroskopii i osmozy. Wielką atrakcją okazał się także wóz strażacki Ochotniczej Straży Pożarnej z Lubczy oraz malowanie twarzy. Nie sposób wymienić wszystkich atrakcji, bo tych w każdej Sali szkoły nie zabrakło: pokazy hologramów, pyszności zdrowego żywienia, tańce na matach i wirtualne sporty, podróże w kosmos i „wytwarzanie” planet przez dzieciaki.

Lubecka Noc Naukowa jest zawsze dużym wydarzeniem dla Szkoły i lokalnego środowiska. Historia tego przedsięwzięcia miała swój początek w 2011 roku. Tematem pierwszej Nocy Naukowej był wykład pana Andrzeja Cetera dotyczący zabytków i pracy archeologów. Drugi wykład w 2012 roku wygłosił pan Paweł Koziol – temat: Ochrona przyrody i życie nietoperzy. Dowiedzieliśmy się co to jest echolokacja, hibernacja. III Noc była początkiem owocnej współpracy z Uniwersytecie Jagiellońskim i dowiedzieliśmy się dlaczego ogórek nie śpiewa. Kolejna Noc – 4 to temat dotyczący Chorób cywilizacyjnych wygłoszony przez panią doktor Annę Rafińską.

Dla wszystkich osób zaangażowanych w organizację kolejnych Nocy Naukowych chcemy złożyć serdeczne podziękowanie za dotychczasową współpracę. Dziękujemy także partnerom Szkoły za czas i wysiłek. Liczymy, że dla uczniów i uczestników tych spotkań był to czas spędzony nie tylko mile ale i efektywnie dając początek inspiracji do poszukiwania wiedzy.

Barbara Golec, Dyr. ZS w Lubczy

Fot. ze zbiorów szkoły

W dniach od 24 do 25 listopada 2015 r. w Centrum Kultury i Sportu w Miechowie odbyła się V edycja Małopolskiego Konkursu Piosenki Angielskiej dla szkół województwa małopolskiego i świętokrzyskiego. Wśród uczestników znalazł się duet „Gabiad” ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Joninach. Gabrysia Golec i Adam Jewulski wykonując piosenkę „You go together” swoim wokalem, interpretacją i językiem angielskim oczarowali jurorów i zdobyli **I miejsce**.

Adam i Gabrysia mają na swoim koncie również inne duże sukcesy. Bo Adam został finalistą III Małopolskiego Dyktanda Niepodległościowego „Po polsku o historii”, a Gabrysia zdobyła II miejsce w eliminacjach rejonowych XIX Ogólnopolskiego Konkursu Polskiej Poczty Religijnej „Pierścień Św. Kingi” i tym samym zakwalifikowała się do przesłuchań finałowych.

Do przesłuchań finałowych zakwalifikował się również Albert Bajorek z klasy I zajmując I miejsce w swojej grupie wiekowej. Bogactwo i piękno polskiej poezji religijnej niewątpliwie zasługuje na upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży. W szkole w Joninach od wielu lat Pani Anna Rączkowska wychowuje kolejnych recytatorów, którzy zdo-

SUKCESY SZKOŁY W JONINACH

bywają najwyższe laury w konkursach recytatorskich, od etapów gminnych do ogólnopolskich.

Sukcesy uczniów to również sukcesy nauczycieli, którzy „zarażają” swoich

podopiecznych pasją i entuzjazmem, wspierają ich, motywują i pomagają rozwijać talenty.

Małgorzata Cieślukowska
Dyr. SP w Joninach

Fot. ze zbiorów szkoły

Młodzieżowy reportaż pt. „Kurs na Południe”

Młodzież z gmin Ryglie, Wielka Wieś, Gnojnik, Sadowie, Kunów i Bałtów nadesłała na konkurs dziewięć reportaży, w tym pięć reportaży multimedialnych i cztery reportaże literackie. Konkurs odbył się w ramach projektu „Młodzieżowe rady razem dla edukacji globalnej”. Nagrodzone prace uczniów szkół z Gminy Ryglie znajdują się na stronie Facebook: Młodzieżowa Rada Miejska w Ryglicach!

Komisja konkursowa nagrodziła następujące prace:

W kategorii reportaż literacki:

I miejsce: „Prawdziwe oblicze potęgi Chin” – reportaż Jana Abramowicza z gminy Ryglie

II miejsce: „Spotkanie z 'lunczją'” – reportaż Natalii Wątroby i Joanny Krzywoń z gminy Ryglie

III miejsce: „Wyzysk ludności krajów Globalnego Południa” – reportaż

przygotowany przez zespół w składzie: Mateusz Ulík, Dawid Świercz, Krzysztof Bęben z gminy Kunów

W kategorii reportaż multimedialny:

I miejsce: „Czym jest Fairtrade?” – reportaż przygotowany przez zespół w składzie: Karolina Wielgus, Kinga Wielgus, Kamila Nogal, Paulina Swat, Alicja Mazur, Natalia Chołody, Marcin Pyza z gminy Sadowie

II miejsce ex aequo: „Kraje Globalnego Południa” – reportaż przygotowany przez zespół w składzie: Martyna Świercz, Natalia Baran, Julia Pająk z gminy Kunów

„Idea sprawiedliwego handlu (Fair Trade), odpowiedzialnych zakupów oraz jej praktyczne wdrażanie w życie” – reportaż przygotowany przez Ju-

lię Strzesak z gminy Gnojnik

III miejsce: „Syria” – reportaż przygotowany przez zespół w składzie: Emilia Siwek i Dawid Kita z gminy Ryglie

Nagroda Internautów:

„Kraje Globalnego Południa” – reportaż przygotowany przez zespół w składzie: Martyna Świercz, Natalia Baran, Julia Pająk z gminy Kunów

Pula nagród wynosi 1000 zł i zostaną wysłane pocztą w najbliższych dniach. Laureatom serdecznie gratulujemy, a wszystkim bardzo dziękujemy za udział w konkursie!

Projekt jest współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP

„Czy jest coś bardziej przyjemnego niż starość otoczona młodością, która chce się czegoś nauczyć?”

Trzy lata Klubu Seniora w Ryglicach

Klub Seniora w Ryglicach powstał we wrześniu 2012r. Wówczas do klubu zapisało się 40 osób, a dziś uczestniczy w nim prężnie około 25-30 osób. Początkowo lokal dzieliliśmy wspólnie z uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. ks. Jakuba Wyrwy 4, uczestnicy SDS do południa, a seniorzy po południu dwa razy w miesiącu.

Odkąd jesteśmy na „swoim”, a stało się to w lutym 2014 r. otrzymaliśmy w tym samym budynku na piętrze jedno pomieszczenie wraz z kuchnią i łazienką. Od tej pory spotykamy się w każdy czwartek miesiąca w godz. od 16.00-18.00- tej. Nasze spotkania mają charakter oplatkowy, andrzejkowy i patriotyczny (3 Maja, 11 listopada).

Pozostaje pytanie co robimy dla urody, zdrowia, rozrywki, kultury, nauki w Klubie Seniora? Wienc opisuję: pani J. Markiewicz – kosmetyczka z Tuchowa przyjechała do Nas z prelekcją „Jak dbać o urodę w wieku 60+”, prelekcja połączona z praktyką oczywiście na naszych twarzach. Pani Dorota Turczyn – położ-

na środowiskowa odwiedziła Nas z prelekcją „O menopauzie”. Pan Mieczysław Początko – emerytowany nauczyciel, uczestnik naszego Klubu wygłosił prelekcję „Pszczoły i pożytki pszczele”. Dla zdrowia są też intensywne ćwiczenia na siłowni, raz w miesiącu, pod czujnym okiem pani Agnieszki Baszczewskiej.

Uczestniczki Klubu Seniora zamiast jechać samochodem często pokonują wybraną trasę dwu, trzy, sześć kilometrów pieszo z kijkami w rękę (nordic walking). Uczestnicy Klubu byli także w Kowalowej, gdzie przy szkole podstawowej znajduje się boisko do gry w bule. Pani dyrektor Anna Nowak opowiedziała nam historię w/w gry, objaśniła jej zasady i chciałam powiedzieć, że szybko pojęliśmy w czym rzecz i szło nam całkiem nieźle. Byliśmy na wycieczce w Sandomierzu „Śladami ojca Mateusza” i nie tylko, w Górach Świętokrzyskich, Krynicy z wjazdem na Jaworzynę Krynicką i Górę Parkową – był też spacer po krynickim deptaku.

Byliśmy również w Limanowej, Pa-

sierbcu, Żegocinie Lipnicy Murowanej gdzie zwiedzaliśmy: katedry, sanktuaria, zabytkowe kościoły np. w Lipnicy Murowanej kościół pw. Św. Leonarda, obiekt

Fot. ze zbiorów Klubu Seniora

wpisany na listę UNESCO w 2003 roku oraz w Jamnej gdzie znajduje się miejsc pamięci związane z bitwą Batalionu „Barbara” i pacyfikacją wsi. W miesiącu lutym i czerwcu 2015 r. byliśmy w kinie w Tuchowie. Film z lutego to „Wkręcenie 2”, a film z czerwca to „Apartament”. W kwietniu 2015 r. pojechaliśmy do Tarnowa. W teatrze im. Ludwika Solskiego obejrzelśmy sztukę francuskiego pisarza Moliere „Skąpiec”.

Członkowie Klubu Seniora uczestniczyli w zajęciach komputerowych prowadzonych przez Latarnika Polski Cyfrowej w kwietniu 2014r. Może nie jesteśmy tak pojętni, jak współczesna młodzież, ale w głowach zawsze coś zostało.

Przed Świętami Bożego Narodzenia czy Wielkanocy wykonujemy sami z własnego materiału ozdoby np. bombki, stroiki Bożonarodzeniowe, Wielkanocne i dekorujemy nasz lokal. W ramach ogólnopolskiej akcji „Cała Polska czyta dzieciom” zostaliśmy zaproszeni do Publicznego Przedszkola w Ryglicach, aby przeczytać dzieciom bajki. Byliśmy także w Szkole Podstawowej w Kowalowej, też czytaliśmy bajki dzieciom w Przedszkolu. W miesiącach wakacyjnych (lipiec, sierpień) mamy przerwę w spotkaniach, powiem szczerze, że tęsknimy za sobą. Na początku września spotkałam panią z Klubu Seniora, która wyznała mi: „tak bardzo brakowało mi tych spotkań” i całkowicie się z tym zgadzam, zwłaszcza gdy osoby są samotne. Tym bardziej, iż głównym celem istnienia „naszego klubu” jest aktywizacja osób starszych na rzecz społeczności lokalnej.

Za pośrednictwem „Pasma Brzanki” chciałam w swoim imieniu i naszych Seniorów podziękować wszystkim, którzy sponsorowali nam wycieczki, obiady, lokale. Dyrektor Ośrodka Kultury w Ryglicach pani Teresie Lisak za udostępnienie dużej sali na Andrzejki, sali komputerowej, gdzie odbywały się nasze zajęcia. Panu Wojciechowi Jacher za „Domek myśliwych”. Tym bardziej jest to ważne, ponieważ wszystkie inne wydatki w Klubie Seniora idą z naszej kieszeni.

Na zakończenie życzę wszystkim Seniorom, aby jesień Naszego życia wiosną Nam była.

Krystyna Dzierwa
Uczestnik Klubu Seniora

„ZŁODZIEJ CZASU”

Każdy z nas czuje często wyrzuty sumienia w związku z tym, że niewłaściwie wykorzystuje swój czas. Niemniej wielokrotnie z przyjemnością pozwalamy się okradać z czasu. Druga połowa XX wieku upłynęła wielu ludziom na oglądaniu telewizji i to chyba był największy złodziej czasu w poprzednim stuleciu. W ciągu ostatnich 10-15 lat rolę tę zaczęły przejmować Internet, gry komputerowe i hipermarketowe zakupy. Oczywiście udział telewizji w tym złodziejskim procederze wcale się nie skończył, jednak na czoło „gangu złodziei czasu” wdrapał się Internet. Nie da się ukryć, że Internet jest wynikiem postępu i wniósł w nasze życie wiele pożytku, ale niestety jest także druga strona medalu, na której można znaleźć wszystkie zagrożenia związane z globalną siecią. Urok Internetu polega na mnogości możliwości jakie ze sobą przynosi. Dzięki niemu czujemy jakby cały świat był w zasięgu ręki, nie musimy wychodzić z domu żeby coś kupić, z kimś porozmawiać, zapłacić rachunki, a nawet już pracować możemy w domu przed monitorem. Jak więc okiełznać Internet by to on nie okiełznał nas?... To już pytanie do każdego z was... no i rzecz jasna do siebie samego też...

Internet otwiera przed nami wiele możliwości, nie tylko informacyjnych, ale i edukacyjnych. Niektórzy z nas potrafią czerpać informacje oraz usługi, jakie oferuje sieć i włączać je do realnego życia. A inni gubią się w cyberprzestrzeni, wciągnięci przez internet towarzysko i intelektualnie. Internet więc, jak każdy wynalazek, może służyć dobru i złu. Naukowcy, politycy i nauczyciele przestrzegają przed deprawującymi treściami wielu stron pełnych przemocy i wulgarności. Futurologzy przewidują, że niedługo wszystko, co zostało wydane na papierze, będzie istniało w wersji elektronicznej w internecie. Sieć daje również niebywałe możliwości realizowania usług - finansowych, handlowych, edukacyjnych, kulturalnych i wielu innych. Nic ruszając się sprzed swojego komputera można płacić rachunki, kupować, czytać książki, obejrzyć wystawy muzyczne. Niestety jest on również najbardziej podstępny złodziejem czasu. Rzeczywiście, tylko pozornie wydaje się,

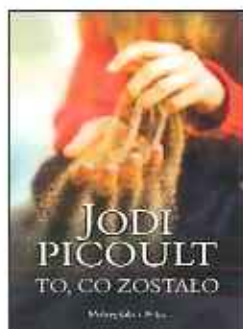
że człowiek ma nad nim pełną władzę i może oglądać wyłącznie strony, które chce obejrzeć lub może wyłączyć komputer w każdej chwili. Ale nawet nie czas spędzany w sieci jest ważny, tylko to, co się tam robi i jakie strony ogląda. Można bardzo sensownie wykorzystywać internet. Na szczęście większość młodych ludzi zdając sobie sprawę, że jeśli ktoś nieumiejętnie korzysta z internetu - może się poważnie uzależnić. Badania Amerykańskiego Towarzystwa Psychologicznego wykazały, że około 6 procent internautów jest poważnie uzależnionych, a 30 procent traktuje go jako ucieczkę od rzeczywistości. Jak w każdym uzależnieniu stwierdzono, że połowa zdiagnozowanych miała poważne kłopoty rodzinne, problemy w szkole, na uczelni czy w pracy. Współczesna kultura typu instant odnosi się do nawyku i konieczności życia w natychmiastowości. Kultura ta cechuje się natychmiastowością komunikacji: internet, telefon komórkowy, e-mail, fax, telewizja. Dzięki nim możemy skontaktować się z każdym, ściągnąć płytę, program, wypracowanie. A to daje poczucie panowania nad czasem i przestreszenia. Młodzież oczekuje zatem natychmiastowości, nie chce i nie potrafi czekać. Jednak można wyciągnąć z tego wniosek, że młodzi postrzegają świat powierzchownie, fascynuje ich codzienność i delectatione się drobiazgami. Ale dzięki temu nie czuje się ona zagubiona w świecie i nie chce być prowadzona za rączkę.

Magia Internetu polega bowiem na tym, że on jest dostępny zawsze. Wystarczy wpiąć się do sieci by mieć dostęp do milionów serwisów. Dostęp permanentny, niezależny od pory dnia, czy nocy. Wyobraźmy sobie, że nagle jesteśmy pozbawieni dostępu do sieci. Trudno byłoby nam żyć, bo Internet jest czymś do czego się przyzwyczailiśmy w stopniu zbliżonym do porannego śniadania. Trzeba je zjeść i tyle. Tak jak trzeba sprawdzić pocztę, przejrzeć serwisy informacyjne, wrzucić coś na portal społecznościowy, podzielić się nowym filmem na YouTube, itp. Zanim jednak wysłemy w internetowy byt kolejny owoc naszej twórczości warto się zastanowić, czy jest to rzeczywiście tak niezbędne.

Jadwiga Skowron

Jodi Picoult „To, co zostało”

Au-
torka
znana

także czytelnikom w naszej miejscowości, w większości przypadków, po pierwszym z nią zetknięciu zyskuje grono wielbicieli.

J. Picoult można zaklasyfikować do pisarzy nurtu popularnego, i mimo, że głównymi jej odbiorczyniami są kobiety, to nie zawahałabym się zaproponować jej książek również męskiemu gronu. Jej powieści są zawsze o czymś, o sprawach trudnych, moralnych dylematach, niecodziennych, a jednak prawdziwych sytuacjach. J. Picoult wydaje się wręcz kłaść nacisk na złożoność świata, bowiem jej świat nigdy nie jest czarno – biały. Zresztą świat w ogóle taki nie jest. Dlatego też jej historie są takie prawdziwe, choć niejed-

nokrotnie trudno je sobie wyobrazić.

I taka jest historia opisana w powieści „To, co zostało”. O holokauście napisano już wiele. Może nawet niektórym się wydaje, że zbyt wiele. Temat się wyczerpał. Jednak to jak Picoult podchodzi do tematu i wciąga nas w historię Minki i jej wnuczki Sage za sługuje na uznanie. Sage zostaje poproszona o pomoc w samobójstwie, przez cieszącego się szacunkiem mieszkańca miejscowości, w której mieszka. Twierdzi on bowiem, że jest nazistą i chce umrzeć. Historia jest o tyle ciekawa, że opisuje nie tylko zbrodnię holokaustu na przykładzie historii Minki, Żydówki, która przeżyła Auschwitz. Jest to jedna z tych niezliczonych dramatycznych historii znanych nam doskonale z „Medalionów” Nalkowskiej, „Zdążyć przez panem Bogiem” Krall czy

opowiadań Borowskiego. 7. drugiej strony poznajemy punkt widzenia oprawcy, genezę powstania nazizmu i jego ofiar jakimi niewątpliwie stają się bracia Hartmannowic. Próbuje pokazać jak różne są wybory ludzi, których łączą te same geny, jak historia miota zarówno i jednym, i drugim bratem. Autorka nie rozstrzyga kwestii, które wszystkich nas nurtują: jak rodzi się, a jak kończy czy też deformuje sumienie? Czy jest sprawiedliwa kara i zadośćuczynienie i kiedy one się dokonują, czy w momencie wybaczenia, czy jest ono w ogóle możliwe? Czy każdy na nie zasługuje?

Książkę polecam.

M. Zegar

Gminna Biblioteka Publiczna w Ryglicach-
Filia w Zalasowej

Ośrodek Kultury w Ryglicach zaprasza

20 grudnia 2015r. godz. 17.30

- KONCERT PRZEDŚWIĄTECZNY „WYŚPIEUJĄ CHWAŁĘ BOGU ŻYWIÓŁY”

- wystawa i kiermasz ozdób świątecznych twórców ludowych z Ryglic

Miejsce: Remiza OSP w Ryglicach

3 stycznia 2016r. po Mszy Św. wieczornej

- WYSTĘP KOŁĘDNICZY GRUPY TEATRALNEJ

Miejsce: Kościół Parafialny w Ryglicach

17 stycznia 2016r. godz. 14.00

- PROGRAMY JASEŁKOWO - KOŁĘDNICZE

Miejsce: Spichlerz w Ryglicach

14 grudnia 2015 - 14 stycznia 2016r.

WYSTAWA POKONKURSOWA SZOPEK BOŻONARODZENIOWYCH

Miejsce: Galeria Ośrodka Kultury w Ryglicach

DAR SERCA

VIII BAL CHARYTATYWNY DLA NASZYCH DZIECI

Pomiary ochronne instalacji elektrycznych niezbędne do Nadzoru Budowlanego przy Starostwach Powiatowych na terenie całego kraju celem odbiorów budynków i budowli.

Aleksander Lachowicz

Upr. elektryk do prac elektro-montażowych, pomiarowo - kontrolnych oraz dozoru

33-160 Ryglice, ul. Strumieniowa 2
tel. 14 6541 631

„W PAŚMIE BRZANKI”
Czasopismo wydane dla mieszkańców:
Ryglic, Uniszowej, Bistuszowej,
Zalasowej, Woli Lubeckiej, Lubczy,
Kowalowej, Jonin.

Wydawca: Urząd Miejski,
Ośrodek Kultury w Ryglicach
Redaguje zespół oraz czytelnicy.

Adres redakcji: Ośrodek Kultury,
ul. Księdza Jakuba Wyrwy 2,
33-160 Ryglice, woj. małopolskie
Tel. 14 654-10-83,
Fax 14 654-10-83,
e-mail: ok.ryglice@op.pl

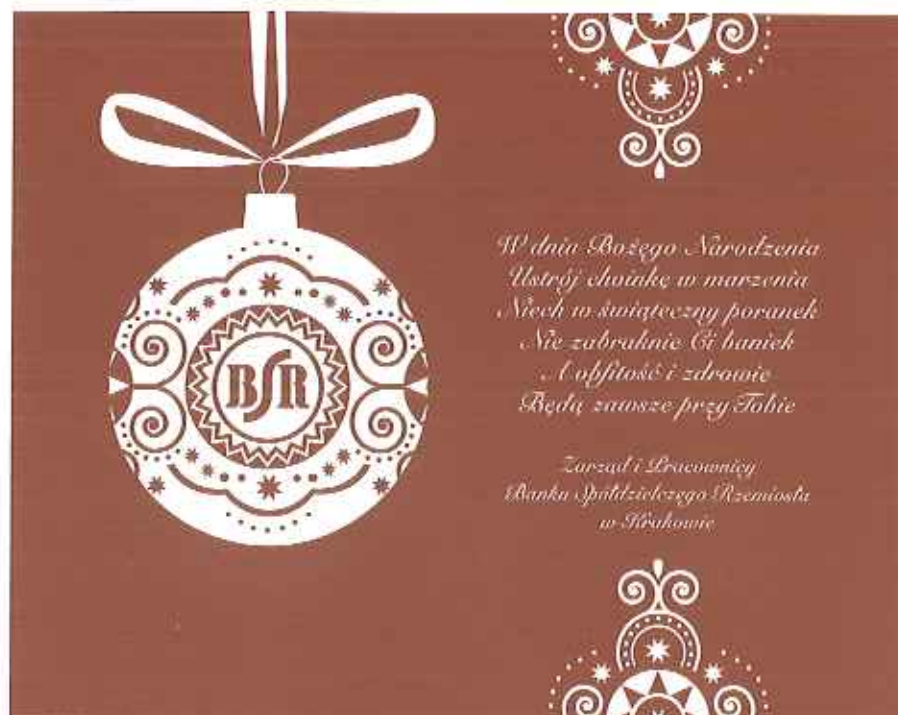
Nakład 300 egz.

Skład komputerowy i druk:
Poligrafia Redemptorystów w Tuchowie.
Skład zamknięto: GRUDZIEŃ 2015 r.

Materiały do publikacji w kolejnych numerach są przyjmowane do każdego 20-go dnia miesiąca poprzedzającego następne wydanie. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji, a także opatrywanie ich własnymi tytułami. Redakcja nie zwraca nie zamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Opinie wyrażone na łamach „Informatora Ryglickiego” są poglądami autorów.

Czasopismo zrzeszone w „Polskim Stowarzyszeniu Prasy Lokalnej”.

*W dniu Bożego Narodzenia
Ustrój choinkę w marzenia
Niech w świąteczny poranek
Nie zabraknie Ci baniek
Ciepłota i zdrowie
Będą znawsze przy Tobie*

*Zarząd i Pracownicy
Banku Społecznego Rzemiosła
w Ryglicach*

Jubileusz „Zalasowian”

Jubileusze mają to do siebie że koniecznie chcą podsumowywać, zamykać, oceniać. Jubilaci za to wciąż patrzą przed siebie, ciągle coś planują, wytyczają nowe cele, najlepiej więc by taki jubileusz był kompilacją wspomnień, podziękowań i tego, co dzieje się obecnie, aby był nie tylko kartą zamknięcia, ale i kartą otwarcia. Taki też był jubileusz Zespołu Regionalnego „Zalasowianie” w ramach którego znajduje się kapela „Zalasowianie” obchodząca w tym roku 15-lecie swej działalności i Grupa Śpiewacza „Zza lasu” która świętuje 5-lecie. Miejsce jaki zespół wybrał na swój jubileusz jest chyba najlepsze jakie znajduje się na terenie naszej gminy – odnowiony XVIII-wieczny, drewniany Spichlerz w Ryglicach może oferować ducha minionych wieków, zakłętego w tym nicożywnym zabytku dziedzictwa kulturowego. Nie może więc dziwić, że klimat tego święta bardzo współgrał z prezentacją sztuki ludowej jaką uprawiają „Zalasowianie”, a dodać należy, iż zespołem opiekuje się Ośrodek Kultury w Ryglicach Filia w Zalasowej natomiast pracuje pod okiem Anny Wenc-Zabawa.

W sobotni wieczór 28 listopada w Spichlerzu pojawiło się mnóstwo osób związanych z zespołem – tych obecnie, ubranych w regionalne stroje ludowe i tych którzy w przeszłości tworzyli historię kapeli – oraz zaproszonych gości reprezentujących lokalne władze z Burmistrzem Bernardem Karasiewiczem na czele, radnych, szefów placówek oświatowych i kulturalnych jak i stowarzyszeń, i organizacji pozarządowych głównie z Zalasowej. Wszystkich serdecznie powitała Teresa Lisak Dyrektor Ośrodka Kultury w Ryglicach, który patronuje zespołowi jak i gospodarz Gminy Burmistrz Karasiewicz, który słowa szczególnie skierował do szanownych jubilatów. Historię zespołu przypomniał wszystkim prowadzący koncert Stanisław Stańczyk, a wynikało z niej, iż początki zespołu sięgają lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych ubiegłego wieku i tam należy szukać podwalin zespołu, który tak pięknie rozwinął swoją działalność w czasach współczesnych. Pełną historię „Zalasowian”, ludzi którzy przez te lata współtworzyli zespół, zamieścimy w następnym numerze naszej gazety, gdyż jest to materiał

na osobny artykuł. Teraz skupimy się na ich święcie jakim był jubileusz.

Po rysie historycznym nastąpił czas podziękowań i uhonorowanie artystów tworzących zespół regionalny „Zalasowianie”. Burmistrz Ryglic w asyście Dyrektora Ośrodka Kultury w Ryglicach wręczyli specjalnie przygotowane na tą okoliczność listy pochwalne i dyplomy, zarówno byłym, jak i obecnym członkom zespołu. W imieniu Małopolskiego Centrum Kultury Sokół w Nowym Sączu specjalny adres, gratulacje i kwiaty wręczyła Beata Rompała, a Puchary z gratulacjami od Kółka Rolniczego w Zalasowej Prezes Stanisław Dębicki. Życzenia jubilatów złożyli też obecni na uroczystości Dyrektor Biura Pogórzańskiego Stowarzyszenia Rozwoju „Leader +” oraz Mieczysław Solarz właściciel unikatowego na naszym terenie gospodarstwa agroturystycznego „Paryja” w Olpinach. Były łyż wzruszenia, uściski i owacje na stojąco. Wiele ciepłych słów padło również od samych Zalasowian, którzy dziękowali za wsparcie i wierność publiczności, by w końcu odwdziżyć się tym, co potrafią najlepiej, czyli swoim granic i śpiewaniem. Ze sceny popłynęły stare melodie, piosenki rzewne i skoczne, czy wreszcie pieśni opowiadające historie naszych przodków. Ciekawą i zaskakującą okazała się muzyczna niespodzianka wieczoru, jaką były występy gości – zespołu regionalnego „Podhale – grupa spiska” z Jurgowa i hełigonisty z Igołomia. Cały koncert zakończyło wspólne z publicznością, odśpiewanie „Sto lat”. Wszystkich gości jubilaci zaprosili do sali biesiadnej spichlerza na poczęstunek złożony z samych tradycyjnych, staropolskich specjałów w postaci: gomółek, prozioków, kielbas, wędlin, ciast drożdżowych i oczywiście wiejskiego chleba. Okazało się, iż talent artystyczny często idzie w parze ze zdolnościami kulinarnymi. Artyści oprócz starych piosenek pamiętają też stare przepisy – wszystkim smakowało. Wszyscy goście zostali również obdarowani specjalnie na tą okoliczność wydanymi kalendarzem i folderem o zespole. Było dużo rozmów, wspomnień, spotkań po latach, były też tańce, wspólne granie i śpiewanie, było bratanie się przy muzyce – jak to dawniej.

Stanisław Stańczyk

JUBILEUSZ 15-LECIA KAPELI LUDOWEJ ZAŁASOWIANIE

5-LECIE GRUPY ŚPIEWACZEJ ZZA LASU

STYCZEŃ

- 1 P Nowy Rok, Mieczysława Św. Bożej Rodzicielki
- 2 S Izidora, Makarego
- 3 N Gennwefy, Danuty
- 4 P Elżbioty, Eugeniusza
- 5 W Szymona, Edwarda
- 6 S Objawienie Pańskie - Trzech Króli Kaspera, Melchiora, Baltazara
- 7 C Lucjana, Juliana
- 8 P Seweryna, Mieczysława
- 9 S Alicji, Adriana
- 10 N Chrzest Pański Jana, Wilhelma
- 11 P Honoraty, Matyldy
- 12 W Arkadiusza, Benedykta
- 13 S Bogumiła, Weroniki
- 14 C Feliksa, Domysława
- 15 P Pawła, Aleksandra
- 16 S Marcelę, Włodzimierza
- 17 N Antoniego, Rosysława
- 18 P Małgorzaty, Piotra
- 19 W Henryka, Mariusza
- 20 S Fabiana, Sebastiana
- 21 C Agnieszki, Jarosława Dzień Babci
- 22 P Wincentego, Anastazego Dzień Dziadka
- 23 S Ildefonsa, Rajmunda
- 24 N Felicjana, Rafała
- 25 P Henryka, Miłosa
- 26 W Pauliny, Polikarpa
- 27 S Jerzego, Anieli
- 28 C Tomasza, Radomira
- 29 P Zdzisława, Franciszka
- 30 S Marjany, Macieja
- 31 N Jana, Marceliny

LUTY

- 1 P Ignacego, Brygidy
- 2 W Ofiarowanie Pańskie Marii, Mirosławy
- 3 S Różę, Oskara
- 4 C Andrzeja, Weroniki
- 5 P Agaty, Adelajdy
- 6 S Doroty, Bohdana
- 7 N Teodora, Ryszarda
- 8 P Sebastiana, Piotra
- 9 W Apolonii, Cyryla
- 10 S POPIEŁEC Jacka, Elwiry
- 11 C Marii, Lucjana
- 12 P Olgierda, Eulalii
- 13 S Katarzyny, Grzegorza
- 14 N Cyryla, Melodiego Walentyny
- 15 P Jowity, Kladiusza
- 16 W Danuty, Juliany
- 17 S Łukasza, Zbigniewa
- 18 C Szymona, Konstancji
- 19 P Konrada, Anny
- 20 S Leona, Ludomira
- 21 N Roberta, Eleonory
- 22 P Marty, Małgorzaty
- 23 W Romana, Damiana
- 24 S Bogusza, Macieja
- 25 C Wiktor, Cezarego
- 26 P Aleksandra, Mirosława
- 27 S Gabriela, Anastazji
- 28 N Romana, Makarego
- 29 P Lutysława, Oswald

MARZEC

- 1 W Albina, Antoniny
- 2 S Heleny, Radostawy
- 3 C Ksieguszy, Maryna
- 4 P Kazimierza, Lucji
- 5 S Adriana, Orlwi
- 6 N Róży, Wiktor
- 7 P Pawła, Tomasza
- 8 W Jana, Beaty Dzień Kobiety
- 9 S Franciszki, Katarzyny
- 10 C Cypriana, Marcelę
- 11 P Konstancję, Benedykta
- 12 S Maksymilianę, Grzegorza
- 13 N Krystyny, Bożeny
- 14 P Matyldy, Leona
- 15 W Klara, Józefa
- 16 S Hilarego, Izaboli
- 17 C Zbigniewa, Patryka
- 18 P Cyryla, Edwarda
- 19 S Józefa, Bogdana
- 20 N Niedziela Palmowa Murycego, Klaudii
- 21 P Benedykta, Iuhomira
- 22 W Zachariasza, Bogusława
- 23 S Feliksa, Polagii
- 24 C Wielki Czwartek, Marka
- 25 P Wielki Piątek, Marii
- 26 S Wielka Sobota, Larysy
- 27 N WIELKANOC Lidii, Ernesta
- 28 P Poniedziałek Wielkanocny Anieli, Jana
- 29 W Wiktorii
- 30 S Anieli, Leonarda
- 31 C Balbiny, Kornelii

KWIECIEŃ

- 1 P Grzyny, Irony
- 2 S Franciszka
- 3 N Niedziela Miłosierdzia Bozego Ryszarda, Pankracego
- 4 P Zwiastowanie NMP Benedykta, Izidor
- 5 W Wincentego, Irony
- 6 S Wilhelma, Celestyny
- 7 C Rufina, Donata
- 8 P Dionizego, Julii
- 9 S Marii, Dymitra
- 10 N Makarego, Michała
- 11 P Leona, Filipa
- 12 W Juliusza, Wildora
- 13 S Marcina, Przemysława
- 14 C Walentiana, Justyna
- 15 P Cezarego, Anastazji
- 16 S Bernardy, Julii
- 17 N Rudolfa, Roberta
- 18 P Alicji, Bogusławy
- 19 W Leona, Adolla
- 20 S Czesława, Agnieszki
- 21 C Konrada, Feliksa
- 22 P Łukasza, Leona
- 23 S Wojciecha, Jarzago
- 24 N Grzegorza, Horacego
- 25 P Marka, Jarosława
- 26 W Marcelina, Marzeny
- 27 S Zyty, Teofila
- 28 C Pawła, Walerii
- 29 P Rytty, Pawła
- 30 S Mariana, Katarzyny

MAJ

- 1 N Józefa, Filipa, Święto Pracy
- 2 P Zygmunta, Anatola
- 3 W NMP Królowej Polski, Marii
- 4 S Moniki, Floriana, Dzień Strażaka
- 5 C Irony, Waldemara
- 6 P Jakuba, Judyty
- 7 S Łukrecji, Benedykta
- 8 N Wniebowstąpienie Pańskie Stanisława, Wiktor
- 9 P Grzegorza, Katarzyny
- 10 W Izidora, Antoniny
- 11 S Władysława, Ignacego
- 12 C Joanny, Dominika
- 13 P Serwacego, Roberta
- 14 S Macieja, Bonifacego
- 15 N Zesłanie Ducha Świętego Zofii, Izidora
- 16 P NMP Matki Kościoła Andrzeja, Szymona
- 17 W Weroniki, Sławomira
- 18 S Jana, Eryka
- 19 C Piotra, Iwony
- 20 P Bernardyna, Bazylię
- 21 S Wiktor, Karola
- 22 N Trójcy Przenajświętszej Wiesławy, Heleny
- 23 P Iwony, Emilii
- 24 W Zuzanny, Joanny
- 25 S Grzegorza, Magdaleny
- 26 C Boże Ciało, Dzień Matki
- 27 P Augustyna, Fryderyka
- 28 S Wilhelma, Jaromira
- 29 N Urszuli, Magdaleny
- 30 P Ferdynanda, Karola
- 31 W Nawiedzenie NMP Kamili, Petroneli

CZERWIEC

- 1 S Jakuba, Konrada, Dzień Dziecka
- 2 C Marcelina, Mariany
- 3 P Najświę. Serca Pana Jezusa Karola, Ioska
- 4 S Niepokalanego Serca NMP Franciszka, Kwiryna
- 5 N Marii, Walerii
- 6 P Norberta, Pauliny
- 7 W Antoniego, Wiesława
- 8 S Jadwigi, Maksyma
- 9 C Felicjana, Polagii
- 10 P Bogumiła, Małgorzaty
- 11 S Barnaby, Feliksa
- 12 N Leona, Onufrego
- 13 P Antoniego, Lucjana
- 14 W Michała, Elzy
- 15 S Joanny, Wita
- 16 C Aliny, Ansty
- 17 P Alberta, Laury
- 18 S Dziewoty, Marka
- 19 N Gerwazego, Protazego
- 20 P Florentyny, Bogory
- 21 W Alojzego, Alicji
- 22 S Paulina, Iomasza
- 23 C Wandy, Zenona, Dzień Ojca
- 24 P Naz. św. Jana Chrzciela Jana, Danuty
- 25 S Wilhelma, Doroty
- 26 N Jana, Pawła
- 27 P Marii, Władysława
- 28 W Irenousza, Leona
- 29 S Piotra i Pawła
- 30 C Emilii, Lucyny

Fot. P. Krzywon

2016

JUBILEUSZ 30-LECIA ZESPOŁU LUDOWEGO w kuzni kowala

LIPIEC

- 1 P Marcina, Haliny
- 2 **S NMP Tuchowskiej**
- 3 **N Tomasz, Jacka**
- 4 P Teodora, Anieleży
- 5 W Antoniego, Karoliny
- 6 S Dominika, Lucji
- 7 C Benedykta, Lucjana
- 8 P Euzebiusza, Edgara
- 9 S Weroniki, Zenona
- 10 **N Filipa, Olafa**
- 11 P Olgi, Kaliny
- 12 W Brunona, Janiny
- 13 S Ernesta, Sary
- 14 C Henryka, Kamila
- 15 P Włodzimierza, Dawida
- 16 **S NMP Szkaplerznej**
Marii, Eustachego
- 17 **N Aleksandra, Bogdana**
- 18 P Szymona, Karoliny
- 19 W Wacława, Juliana
- 20 S Grzegorza, Małgorzaty
- 21 C Daniela, Andrzej
- 22 P Marii, Magdaleny
- 23 S Apolinarego, Bogny
- 24 **N Kingi, Krystyny**
- 25 P Jakuba, Krzysztofa
- 26 W Anny, Grażyny
- 27 S Julii, Natalii
- 28 C Wiktora, Innocentego
- 29 P Marii, Olafa
- 30 S Julii, Iudny
- 31 **N Ignacego, Heleny**

SIERPIEŃ

- 1 P Alfonsa, Piotra
- 2 W Gustawa, Karoliny
- 3 S Nikodema, Lidii
- 4 C Dominika, Protazego
- 5 P Oswalda, Stanisławy
- 6 **S PRZEMIENIENIE PAŃSKIE**
Sławy, Jakuba
- 7 **N Kajetana, Doroty**
- 8 P Dominika, Cypriana
- 9 W Romana, Hysztarda
- 10 S Wawrzyńca, Borysa
- 11 C Zuzanny, Lidii
- 12 P Klary, Lecha
- 13 S Hipolita, Diany
- 14 **N Maksymiliana, Alfreda**
- 15 **P Wniebowzięcie NMP**
Stelli, Napoleona
- 16 W Rocha, Joachima
- 17 S Jacka, Anity
- 18 C Helony, Bronisława
- 19 P Juliusza, Bolesława
- 20 S Bernarda, Sobiesława
- 21 **N Joanny, Franciszki**
- 22 P Cezarego, Tymoteusza
- 23 W Apolinarego, Filipa
- 24 S Bartłomieja, Jerzego
- 25 C Izydora, Patrycji
- 26 **P NMP Częstochowskiej**
Joanny, Zofii
- 27 S Moniki, Cezarego
- 28 **N Augustyna, Aleksandra**
- 29 P Jana, Sabiny
- 30 W Róży, Szczepana
- 31 S Rajmunda, Bohdana

WRZESIEŃ

- 1 C Bronisławy, Idzigo
- 2 P Stefana, Juliana
- 3 S Mariusza, Izabelli
- 4 **N Rozalii, Róży**
- 5 P Doroty, Wawrzyńca
- 6 W Eugeniusza, Beaty
- 7 S Melchiora, Reginy
- 8 **C Narodzenie NMP**
Adrianny, Radosława
- 9 P Piotra, Sergiusza
- 10 S Mikołaja, Łukasza
- 11 **N Hiacynta, Jacka**
- 12 P Marii, Gwidona
- 13 W Eugenii, Filipa
- 14 **S Podwyższenie Krzyża św.**
Alberty, Bernarda
- 15 **C NMP Bolesnej**
Albina, Nikołasa
- 16 P Edyty, Kamili
- 17 S Roberta, Justyny
- 18 **N Stanisława, Ireny**
- 19 P Januarego, Konstancji
- 20 W Eustachego, Filipiny
- 21 S Mateusza, Hipolita
- 22 C Tomasza, Maurycego
- 23 P Bogusława, Tekli
- 24 S Gerarda, Hermiana
- 25 **N Władysława, Aurelii**
- 26 P Ksawery, Damiana
- 27 W Wacława, Amadeusza
- 28 S Wacława, Marka
- 29 C Michała, Rafała
- 30 P Hieronima, Zofii

PAŹDZIERNIK

- 1 S Ireny, Danuty
- 2 **N Teofila, Dionizego**
- 3 P Remigiusza, Gerarda
- 4 W Franciszka, Rozalii
- 5 S Apolinarego, Igora
- 6 C Brunona, Anny
- 7 **P NMP Różańcowej**
Marka, Justyny
- 8 S Brygidy, Polagi
- 9 **N Arnolda, Ludwika**
- 10 P Leona, Pauliny
- 11 W Aldony, Emilii
- 12 S Eustachego, Maksymiliana
- 13 C Edwarda, Teofila
- 14 P Małgorzaty, Bernarda
- 15 **S Teresy, Jadwigi**
- 16 **N Ambrożego, Gawła**
- 17 P Wiktora, Ireny
- 18 W Łukasza, Juliana
- 19 **S Piotra, Zimowita**
- 20 C Jana, Ireny
- 21 P Urszuli, Celiny
- 22 S Filipa, Salomei
- 23 **N Seweryna, Marianny**
- 24 P Marcina, Rafała
- 25 W Darii, Ingi
- 26 S Tymoteusza, Ireny
- 27 C Sabiny, Wrony
- 28 P Szymona, Tadeusza
- 29 S Michała, Wiołoty
- 30 **N Zenobii, Przemysława**
- 31 P Włopotana, Augusta

2016

LISTOPAD

- 1 **W Wszystkich Świętych**
- 2 **S Wspomnienie wszystkich**
Wiernych Zmarłych
- 3 C Huberta, Sylwii
- 4 P Karola, Diglerda
- 5 S Sławomira, Elżbiety
- 6 **N Leonarda, Feliksa**
- 7 P Fructa, Antoniego
- 8 W Seweryna, Bogdana
- 9 S Bohdana, Rożyłara
- 10 C Andrzeja, Ludomira
- 11 **P Święto Niepodległości**
Bartłomieja, Marcina
- 12 S Renaty, Witolda
- 13 **N Mateusza, Krystyna**
- 14 P Wawrzyńca, Emila
- 15 W Alberta, Leopolda
- 16 **S NMP Matki Miłosierdzia**
Gertrudy, Edmunda
- 17 C Elżbiety, Grzegorza
- 18 P Romana, Anieli
- 19 S Seweryna, Elżbiety
- 20 **N Chrystusa Króla**
Aniela, Feliksa
- 21 **P Ofiarowanie NMP**
Konrada, Janusza
- 22 W Cecylii, Marka
- 23 S Klementa, Felicyty
- 24 C Hory, Jana
- 25 P Katarzyny, Erazma
- 26 S Sylwestra, Leonarda
- 27 **N Waleriana, Wierosława**
- 28 P Zdzisława, Grzegorza
- 29 W Sławomira, Olszka
- 30 S Andrzeja, Justyny

GRUDZIEŃ

- 1 C Natalii, Edmunda
- 2 P Pauliny, Ralfiny
- 3 S Franciszka, Ksawerego
- 4 **N Barbary, Krystiana**
- 5 P Krystyna, Sabiny
- 6 W Mikołaja, Emiliana
- 7 S Ambrożego, Marcina
- 8 **C Niepokalane Poczęcie NMP**
Marii, Wierosława
- 9 P Leokadii, Wiesława
- 10 S Julii, Bogdana
- 11 **N Damazego, Daniela**
- 12 P Joanny, Ady
- 13 W Lucji, Otylii
- 14 S Alfreda, Izydora
- 15 C Waleriana, Celiny
- 16 P Albiny, Zdzisława
- 17 S Łazarza, Olgii
- 18 **N Bogusława, Gracjana**
- 19 P Dariusza, Gabriela
- 20 W Dominika, Juliusza
- 21 S Tomasza, Jana
- 22 C Zenona, Honoraty
- 23 P Wiktora, Sławomira
- 24 **S Wigilia Bożego Narodzenia**
Adama, Ewy
- 25 **N BOŻE NARODZENIE**
- 26 **P Szczepana, Dionizego**
- 27 W Jana, Zofii
- 28 S Cezarego, Teofila
- 29 C Dominika, Dawida
- 30 **P Święto Świętej Rodziny**
Eugeniusza, Ireny
- 31 S Sylwestra, Melanii

Fot. ze zbiorów zespołu